

Νόμος 5016/2023 Διεθνής Εμπορική Διαιτησία - Ρυθμίσεις για τη λειτουργία του Ελεγκτικού Συνεδρίου και λοιπές επείγουσες διατάξεις.

Αιτιολογική έκθεση

Αιτιολογική έκθεση νόμου

Αιτιολογική έκθεση
(Άρθρα 1-64, 73)

Η «ταυτότητα» της αξιολογούμενης ρύθμισης

Ποιο ζήτημα αντιμετωπίζει η αξιολογούμενη ρύθμιση;

ΜΕΡΟΣ Α:

Με την αξιολογούμενη ρύθμιση επιχειρείται ο εκσυγχρονισμός των ρυθμίσεων για τη διεθνή εμπορική διαιτησία και η εναρμόνιση των διατάξεων του εθνικού δικαίου με τον Πρότυπο Νόμο της Επιτροπής των Ηνωμένων Εθνών για το Διεθνές Εμπορικό Δίκαιο (UNCITRAL), όπως αυτός επικαιροποιήθηκε το έτος 2006. Η διαιτησία και ειδικότερα η διεθνής διαιτησία συνιστά προϊόν της αυτονομίας των βουλήσεων των μερών. Δηλαδή, τα μέρη ελεύθερα αποφασίζουν την υπαγωγή των διαφορών τους στη διαιτησία και επιλέγουν το εφαρμοστέο για την επίλυση της διαφοράς δίκαιο. Η βούληση των μερών για υπαγωγή μιας διαφοράς σε διαιτησία είναι συμβατή με την αρχή του φυσικού δικαστή (κανείς δεν στερείται χωρίς τη θέλησή του τον δικαστή που του έχει ορίσει ο νόμος). Σημειώνεται ότι κεντρική σημασία σε κάθε διεθνή διαιτησία αποκτά ο τόπος ή η έδρα της διαιτησίας, διότι αφενός μεν κατά κανόνα είναι το δίκαιο της οικείας πολιτείας το οποίο διέπει τη διεξαγόμενη στην επικράτειά του διαιτησία, ενώ τα πολιτειακά δικαστήρια του τόπου της διαιτησίας ασκούν τις υποστηρικτικές της διαιτησίας αρμοδιότητες και παράλληλα ασκούν τον δικαστικό έλεγχο των διαιτητικών αποφάσεων. Τις δύο αυτές βασικές αρχές, δηλαδή της αυτονομίας των μερών και της έδρας της διαιτησίας ως του κρίσιμου νομικού συνδέσμου κάθε διαιτησίας με την οικεία έννομη τάξη στην οποία αυτή διεξάγεται, αποτυπώνει και προάγει η προτεινόμενη ρύθμιση.

Συγκεκριμένα, σκοπός της προτεινόμενης ρύθμισης είναι η εμπέδωση της διεθνούς διαιτησίας στην ελληνική έννομη τάξη ως προϊόντος της αυτονομίας των μερών, ώστε τα μέρη ελεύθερα: α) να αποφασίζουν την υπαγωγή των διαφορών τους στη διαιτησία, β) να επιλέγουν τους διαιτητές, γ) να διαμορφώνουν τη διαιτητική διαδικασία και δ) να επιλέγουν το εφαρμοστέο για την επίλυση της διαφοράς τους δίκαιο με κύριο σκοπό η Ελλάδα να αποκτήσει έναν σύγχρονο νόμο περί διεθνούς εμπορικής διαιτησίας και να καταστεί ελκυστική ως προτιμώμενος τόπος διεξαγωγής διεθνών διαιτησιών. Σε αυτό συνηγορεί και το παράδειγμα άλλων εννόμων τάξεων, όπου ένα σταθερό και ισορροπημένο καθεστώς που διέπει τις διαιτητικές διαφορές μπορεί να συμβάλλει στην αύξηση του αριθμού εθνικού προϊόντος (βλ. ΗΠΑ, Ελβετία, Γαλλία). Η εξέλιξη αυτή, η οποία παρατηρείται στις ανωτέρω έννομες τάξεις, εξηγείται από το ότι διαθέτουν μια νομοθεσία ιδιαίτερα «φιλική» προς τη

διαιτησία, προσεγγίζοντας τη διαιτησία ως έναν ισότιμο μηχανισμό επίλυσης των διαφορών, διατηρώντας παράλληλα τον επιβαλλόμενο δικαστικό έλεγχο των διαιτητικών αποφάσεων από τα πολιτειακά δικαστήρια. Επιπλέον, σε σχέση με την υφιστάμενη ρύθμιση του ν. 2735/1999 (Α' 167) εισάγονται οι εξής καινοτομίες:

- Καθιερώνεται η γενική αρχή ότι διαιτητεύσιμες είναι κατ' αρχήν όλες οι διαφορές, εκτός αν ο νόμος το απαγορεύει. Η διάταξη αυτή δημιουργεί κατ' αρχήν τεκμήριο διαιτητευσιμότητας για όλες τις διαφορές, εκτός αν ο νόμος εξαιρεί ορισμένη διαφορά ή ορισμένη κατηγορία διαφορών από την υπαγωγή στη διαιτησία.
- Επιλύεται το ζήτημα του διορισμού διαιτητών (από το δικαστήριο) επί πολυμελούς διαιτητικού δικαστηρίου όταν η διαιτησία είναι πολυμελής, η οποία επεκτείνεται σε οποιαδήποτε περίπτωση αδυναμίας ορισμού μονομελούς ή πολυμελούς διαιτητικού δικαστηρίου εντός ενενήντα (90) ημερών από την προσφυγή στη διαιτησία.
- Ρυθμίζονται οι προϋποθέσεις της πολυμερούς διαιτησίας.
- Θεσπίζεται η εξουσία του διαιτητικού δικαστηρίου να διατάσσει τη λήψη ασφαλιστικών μέτρων που θεωρεί αναγκαία σχετικά με το αντικείμενο της διαφοράς ή την έκδοση προσωρινής διαταγής.
- Αναγνωρίζεται στο διαιτητικό δικαστήριο η εξουσία να επιβάλει στα μέρη να προσκομίσουν έγγραφα ή άλλα αποδεικτικά μέσα που βρίσκονται στη διάθεσή τους και πιθανολογείται ότι θα έχουν ουσιώδη επίδραση στην έκβαση της διαιτησίας.

Τέλος, σημειώνεται ότι μια πρόσθετη καινοτομία της προτεινόμενης ρύθμισης είναι η συστηματική και ενιαία αντιμετώπιση και οργάνωση των θεσμικών διαιτησιών στην Ελλάδα, οι οποίες ρυθμίζονται από τα άρθρα 131 και 132 του ν. 4194/2013 [Κώδικας Δικηγόρων (Α' 208)]. Εντούτοις, οι σχετικές ρυθμίσεις δεν καλύπτουν πλήρως τις πρακτικές ανάγκες, γι' αυτό και στην πράξη εμφανίστηκαν ορισμένοι «οργανισμοί» θεσμικής διαιτησίας, χωρίς να διαθέτουν τα ποιοτικά κριτήρια για να θεωρηθούν ως τέτοιοι. Ενόψει του παραπάνω φαινομένου, με την προτεινόμενη ρύθμιση επιχειρείται η καθιέρωση ορισμένων ελάχιστων προϋποθέσεων για την ίδρυση αυτών των οργανισμών.

ΜΕΡΟΣ Β:

Άρθρο 50: Αντιμετωπίζεται το ζήτημα της ενημέρωσης κάθε ενδιαφερομένου για απόφαση που ελήφθη στη διάσκεψη της Ολομέλειας του Ελεγκτικού Συνεδρίου. Δίνεται η δυνατότητα στο δικαστήριο να παρέχει άμεση και έγκυρη ενημέρωση στους διαδίκους, στον τύπο και εν γένει στο κοινό σχετικά με απόφαση που έλαβε για ζητήματα, που κατά τεκμήριο έχουν γενικότερο ενδιαφέρον. Άρθρο 51:

Αντιμετωπίζει το ζήτημα του ανακαθορισμού του χρηματικού ορίου για την κατανομή της εκατέρωθεν αρμοδιότητας προσυμβατικού ελέγχου μεταξύ Επιτρόπων και Κλιμακίων του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

Άρθρο 52: Αντιμετωπίζεται το ζήτημα της ταχύτερης εκδίκασης χιλιάδων εκκρεμών συνταξιοδοτικών υποθέσεων ενώπιον του Ελεγκτικού Συνεδρίου, στις οποίες το νομικό ζήτημα που τίθεται έχει επιλυθεί με απόφαση της Ολομέλειας του Δικαστηρίου. Με την προτεινόμενη ρύθμιση οι Πάρεδροι του Ελεγκτικού Συνεδρίου, ως μονομελή δικαστήρια, θα αναλάβουν να εκδικάσουν όλες τις δεκάδες χιλιάδων εκκρεμείς υποθέσεις, που δεν εμφανίζουν καμία νομική δυσκολία, ύστερα από την επίλυση του ζητήματος που αυτές θέτουν με απόφαση της Ολομέλειας του Δικαστηρίου. Για να ανταποκριθεί το Δικαστήριο στις οργανωτικές απαιτήσεις που θα ανακύψουν από την εφαρμογή των νέων ρυθμίσεων επιβάλλεται να ενισχυθεί ο αριθμός των Παρέδρων που υπηρετούν σε αυτό, με την εφαρμογή του προσωρινού μέτρου της εκτός οργανικών θέσεων προαγωγής Εισηγητών του Δικαστηρίου που έχουν προϋπηρεσία επτά και πλέον ετών στον βαθμό του Παρέδρου. Το μέτρο αφορά δεκατρείς δικαστές και, λόγω των συνταξιοδοτήσεων που επέρχονται, με τις οποίες όσοι προαχθούν εκτός οργανικών θέσεων θα καταλάβουν οργανικές θέσεις, θα εκλείψει το 2028, μετά δηλαδή πέντε περίπου έτη.

Άρθρο 53: Αντιμετωπίζεται το φαινόμενο να συμμετέχει στο Διοικητικό Συμβούλιο της Εθνικής Σχολής Δικαστικών Λειτουργιών εκπρόσωπος της Ομοσπονδίας Δικαστικών Υπαλλήλων που είναι δικαστικός υπάλληλος των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων, όταν η ημερήσια διάταξη περιλαμβάνει ζητήματα που αφορούν ειδικώς στην επιλογή, κατάρτιση και επιμόρφωση των δικαστικών υπαλλήλων του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

Άρθρο 54: Επιδίδεται η υπαγωγή στις ρυθμίσεις του ν. 4871/2021 ως προς την επιλογή, την κατάρτιση και την επιμόρφωση των δικαστικών υπαλλήλων του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

ΜΕΡΟΣ Γ':

Άρθρα 55-57: Οι προτεινόμενες διατάξεις αποβλέπουν στην ενίσχυση των εσόδων των ειδικών διανεμητικών λογαριασμών που υφίστανται στους κατά τόπους συλλόγους των δικαστικών επιμελητών και ρυθμίζονται τα ζητήματα αρμοδιότητας και απαρτίας της Γενικής Συνέλευσης του εκάστοτε συλλόγου δικαστικών επιμελητών σχετικά με τη συζήτηση και λήψη απόφασης που αφορά τα σχετικά με το άρθρο 51 του Κώδικα Δικαστικών Επιμελητών [ν. 2318/1995, (Α' 126)] και συγκεκριμένα τη λειτουργία του ειδικού διανεμητικού λογαριασμού. Άρθρο 58: Λόγω της αναγκαιότητας της αποτελεσματικότερης εκτέλεσης των καθηκόντων των δικηγόρων ως νομικών παραστατών κατά τη διαδικασία της διαμεσολάβησης παρέχεται η δυνατότητα εκπαίδευσής τους στο πλαίσιο του ν. 4640/2019 (Α'190) για τη διαμεσολάβηση στις αστικές και εμπορικές υποθέσεις, μέσω συγχρηματοδοτούμενων προγραμμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και από πόρους του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας.

Άρθρο 59: Οι Σύμβουλοι και τα μέλη της ΕΑΔΗΣΥ καλούνται να χειριστούν τεράστιο όγκο προδικαστικών προσφυγών (περίπου 2.300 προσφυγές, 1000 περίπου παρεμβάσεις, 1800 οριστικές αποφάσεις και πάνω από 1100 αποφάσεις προσωρινών μέτρων της ΕΑΔΗΣΥ κατ' έτος) και ταυτόχρονα, στο πλαίσιο της γνωμοδοτικής αρμοδιότητας της Αρχής, σύμφωνα με τις παρ. 1 και 2 του άρθρου 347 του ν. 4412/2016 (Α' 147), να γνωμοδοτήσουν επί ζητημάτων δημοσίων συμβάσεων, να εγκρίνουν σχέδια υπουργικών αποφάσεων και εγκυκλίων, να καταρτίσουν υποδείγματα διακηρύξεων και τεύχη δημοπράτησης για συμβάσεις έργων, προμηθειών και υπηρεσιών, να παρέχουν κατευθύνσεις στις αναθέτουσες αρχές και να συμμετέχουν σε νομοπαρασκευαστικές επιτροπές και σε ευρωπαϊκά θεσμικά όργανα και διεθνείς οργανισμούς για θέματα δημοσίων συμβάσεων. Λαμβάνοντας υπόψη την αύξηση των ευθυνών, του φόρτου εργασίας και του όγκου των αρμοδιοτήτων της ΕΑΔΗΣΥ μετά από τη συγχώνευση σε αυτήν δύο Ανεξάρτητων Αρχών, της Αρχής Εξέτασης Προδικαστικών Προσφυγών (ΑΕΠΠ) του ν.

4412/2016 και της Ενιαίας Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Συμβάσεων (ΕΑΑΔΗΣΥ) του ν. 4013/2011 (Α'204) κρίνεται απαραίτητη η εξομοίωση των αποδοχών που λαμβάνουν ο Πρόεδρος και οι Σύμβουλοι της Ενιαίας Αρχής Δημοσίων Συμβάσεων (ΕΑΔΗΣΥ) με αυτές του Προέδρου και των Μελών του Ανώτατου Συμβουλίου Επιλογής Προσωπικού (ΑΣΕΠ).

Άρθρο 60: Με την προτεινόμενη ρύθμιση επεκτείνεται η καταβολή της μηνιαίας αποζημίωσης για συμμετοχή στο Ανώτατο Ειδικό Δικαστήριο (ΑΕΔ), που προβλέπεται στο άρθρο 6 του ν. 2521/1997 (Α' 174), σε συνδυασμό προς την παρ. 4 του άρθρου 2 του ν. 345/1976 (Α' 176), και στον Επίτροπο της Επικρατείας στο Ελεγκτικό Συνέδριο και τον Επίτροπο της Επικρατείας των Τακτικών Διοικητικών Δικαστηρίων, οι οποίοι εξομοιώνονται βαθμολογικά και μισθολογικά με τους Αντιπροέδρους των Ανωτάτων Δικαστηρίων, σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 66 του ν. 4938/2022 (Α' 109) και το άρθρο 29 του ν. 3205/2003 (Α' 297).

Άρθρο 61: Σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 17 του Συντάγματος, «2. Κανένας δεν στερείται την ιδιοκτησία του, παρά μόνο για δημόσια ωφέλεια που έχει αποδειχθεί με τον προσήκοντα τρόπο, όταν και όπως ο νόμος ορίζει, και πάντοτε αφού προηγηθεί πλήρους αποζημίωσης, που να ανταποκρίνεται στην αξία την οποία είχε το απαλλοτριούμενο κατά το χρόνο της συζήτησης στο δικαστήριο για τον προσωρινό προσδιορισμό της αποζημίωσης. Αν ζητηθεί απευθείας ο οριστικός προσδιορισμός της αποζημίωσης, λαμβάνεται υπόψη η αξία κατά το χρόνο της σχετικής συζήτησης στο δικαστήριο. Αν η συζήτηση για τον οριστικό προσδιορισμό της αποζημίωσης διεξαχθεί μετά την παρέλευση έτους από τη συζήτηση για τον προσωρινό προσδιορισμό, τότε για τον προσδιορισμό της αποζημίωσης λαμβάνεται υπόψη η αξία κατά το χρόνο της συζήτησης για τον οριστικό προσδιορισμό. Στην απόφαση κήρυξης πρέπει να δικαιολογείται ειδικά η δυνατότητα κάλυψης της δαπάνης αποζημίωσης. Η αποζημίωση, εφόσον συναινεί ο δικαιούχος, μπορεί να καταβάλλεται και σε είδος ιδίως με τη μορφή της παραχώρησης της κυριότητας άλλου ακινήτου ή της παραχώρησης δικαιωμάτων επί άλλου ακινήτου.»

Στα εδάφια πρώτο και δεύτερο της παρ. 1 του άρθρου 13 του ν. 2882/2001 (Α'17) ορίζεται ότι «1. Η αποζημίωση πρέπει να είναι πλήρης και να ανταποκρίνεται στην αξία του απαλλοτριωμένου ακινήτου κατά το χρόνο της συζήτησης ενώπιον του δικαστηρίου για τον προσωρινό προσδιορισμό της αποζημίωσης ή, σε περίπτωση απευθείας αίτησης για οριστικό προσδιορισμό, κατά το χρόνο της συζήτησης για τον προσδιορισμό αυτόν. Αν η συζήτηση για τον οριστικό προσδιορισμό της αποζημίωσης διεξαχθεί μετά την παρέλευση έτους από τη συζήτηση για τον προσωρινό προσδιορισμό, τότε για τον προσδιορισμό της αποζημίωσης λαμβάνεται υπόψη η αξία κατά το χρόνο συζήτησης για τον οριστικό

προσδιορισμό.».

Στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Σύμβασης των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (άρθρο 1 του Πρώτου Πρόσθετου Πρωτοκόλλου) θεσπίζεται η γενική αρχή της ειρηνικής απόλαυσης της περιουσίας, η στέρηση της ιδιοκτησίας υπάγεται σε αυστηρούς, γενικούς περιορισμούς και επιβάλλονται προϋποθέσεις στο δικαίωμα του κράτους να ρυθμίζει τη χρήση της περιουσίας κατά το γενικό συμφέρον. Το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου με τις αποφάσεις της 20ης.7.2017 (Υπόθεση Πουλημένος κλπ. κατά Ελλάδα, αρ. προσφυγής 41230/12), της 14ης.11.2019 (Υπόθεση Τσιγαράς κατά Ελλάδα, αρ. προσφυγής 12576/12) και της 2ας.6.2022 (Υπόθεση Bacht ΑΕ κατά Ελλάδος, αρ. προσφυγής 49215/18) έκρινε ότι υπήρξε παραβίαση του άρθρου 1 του Πρώτου Πρόσθετου Πρωτοκόλλου της ΕΣΔΑ (προστασία της ιδιοκτησίας), διότι οι προσφεύγοντες επιβαρύνθηκαν δυσανάλογα, γεγονός που διέρρηξε τη δίκαιη ισορροπία μεταξύ των απαιτήσεων γενικού συμφέροντος και της προστασίας του δικαιώματος στην ειρηνική απόλαυση της περιουσίας. Με την προτεινόμενη διάταξη ρυθμίζονται τα θέματα σχετικά με τον οριστικό προσδιορισμό της αποζημίωσης για την απαλλοτρίωση έκτασης γης και συγκεκριμένα τον κρίσιμο χρόνο που θα ληφθεί υπόψη για τον υπολογισμό της αξίας του απαλλοτριούμενου ακινήτου, σε συμμόρφωση με τις ανωτέρω αποφάσεις του ΕΔΔΑ. Με τον τρόπο αυτό λύνεται και το ζήτημα που δημιουργήθηκε κατά την ερμηνεία των εδαφίων πρώτου και δεύτερου της παρ. 1 του άρθρου 13 του ν. 2882/2001 (βλ. ΟΛΑΠ 14/2011 και ΟΛΑΠ 2/2015). Άρθρο 62-64: Με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις αντιμετωπίζονται προβλήματα που ανακύπτουν ή σχετίζονται με τη συμμετοχή δικαστικών λειτουργιών, δικαστικών υπαλλήλων και λοιπών προσώπων σε επιτροπές και ομάδες εργασίας για τον σχεδιασμό, τη μελέτη, την επεξεργασία, την παρακολούθηση και την αξιολόγηση προγραμμάτων αρμοδιότητας του Υπουργείου Δικαιοσύνης.

Γιατί αποτελεί πρόβλημα;

ΜΕΡΟΣ Α:

Με την αξιολογούμενη ρύθμιση αντιμετωπίζεται η αναγκαιότητα διαμόρφωσης ενός σύγχρονου νομοθετικού πλαισίου για τη διεθνή εμπορική διαιτησία στην Ελλάδα, μέσω της εισαγωγής μιας νέας ρύθμισης, αφού κρίθηκε ότι οι διατάξεις του ν. 2735/1999 (Α' 167) είναι παρωχημένες και δεν ανταποκρίνονται στις σύγχρονες νομικές και διεθνείς εξελίξεις στο πεδίο της διεθνούς εμπορικής διαιτησίας. Ενδεχόμενη παρέμβαση στον ήδη υφιστάμενο νόμο θα στερούνταν ενότητας και συνοχής και δεν θα μπορούσε να ακολουθήσει τη δυναμική εξέλιξη, η οποία χαρακτηρίζει το πεδίο της διεθνούς εμπορικής διαιτησίας. Για τους ανωτέρω λόγους:

Α) Κρίθηκε σκόπιμη για λόγους ασφάλειας δικαίου η μη ενοποίηση των διατάξεων περί εσωτερικής - που ρυθμίζεται από τον Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας [ΚΠολΔ, π.δ. 503/1985, (Α' 182)] - και διεθνούς διαιτησίας.

Β) Οι τροποποιήσεις του Πρότυπου Νόμου, που εισήχθησαν το 2006, δεν ενσωματώνονται αυτούσιες, αλλά επελέγη η διαμόρφωση ενός πιο σύγχρονου νομοθετικού κειμένου. Συγκεκριμένα, υιοθετήθηκαν σχεδόν όλες οι τροποποιήσεις του Πρότυπου Νόμου, εκτός από τις διατάξεις περί ασφαλιστικών μέτρων, ως προς τις οποίες προτιμήθηκε η θέσπιση μιας καινοτόμου διάταξης (άρθρο 25), η οποία συμπυκνώνει την ουσία των προϋποθέσεων και της έκτασης της εξουσίας του διαιτητικού δικαστηρίου να λαμβάνει ασφαλιστικά μέτρα.

Η προτεινόμενη ρύθμιση κρίνεται αναγκαία, προκειμένου να δημιουργηθεί ένα σταθερό και σύγχρονο πλαίσιο διαιτητικής επίλυσης των διαφορών κατά τρόπο που θα προσελκύσει ξένους επενδυτές. Συγκεκριμένα, η προτεινόμενη ρύθμιση αναμένεται να επιδράσει θετικά σε εξωστρεφείς, εξαγωγικές επιχειρήσεις, επιχειρήσεις νέας τεχνολογίας, επιχειρήσεις εισαγωγέων, εμπορικούς διανομείς, εμπορικούς αντιπροσώπους, δικηγορικές εταιρείες και, δικηγόρους, διευκολύνοντας εξαιρετικά τις ξένες επενδύσεις στην Ελλάδα δεδομένου ότι οι επενδυτές ενδιαφέρονται πάντοτε για τους τρόπους επίλυσης των διαφορών που θα προκύψουν από τις επενδύσεις τους.

ΜΕΡΟΣ Β:

Άρθρο 50: Η προτεινόμενη ρύθμιση υπαγορεύεται από την ανάγκη άμεσης και έγκυρης ενημέρωσης των πολιτών και κάθε άλλου ενδιαφερόμενου δημόσιου ή ιδιωτικού φορέα σχετικά με τις μείζονος σημασίας

αποφάσεις της Ολομέλειας του του Ελεγκτικού Συνεδρίου, στο πλαίσιο πρότυπης δίκης, προδικαστικού ερωτήματος, παραπομπής σύμφωνα με την παρ. 5 του άρθρου 100 του Συντάγματος, αναιρέσης, καθώς και στις διαφορές από τον προσυμβατικό έλεγχο. Άρθρο 51: Το όριο του ενός εκατομμυρίου ευρώ που ο νομοθέτης έθεσε για την εκατέρωθεν κατανομή αρμοδιοτήτων μεταξύ επιτρόπων και κλιμακίων δεν ανταποκρίνεται πλέον στις απαιτήσεις του κριτηρίου της κατανομής, το οποίο δεν αποτελεί συνάρτηση στατιστικής φύσεως δεδομένων και παραγόντων, όπως ιδίως η ικανότητα των κλιμακίων να ανταποκρίνονται στον αριθμό των συμβάσεων που άγονται ενώπιον αυτών προς προσυμβατικό έλεγχο, αλλά αποτελεί κατά κύριο λόγο συνάρτηση του κινδύνου που χαρακτηρίζει την ελεγχόμενη σύμβαση, ενόψει του ποσού της προϋπολογιζόμενης δαπάνης της, να περιέχει ουσιώδεις πλημμέλειες που πλήττουν την ακεραιότητα της διαδικασίας παραγωγής της. Για πολλούς λόγους, όπως έκρινε η Ολομέλεια του Ελεγκτικού Συνεδρίου (Πρακτικά της 26ης/22.12.2022 Γενικής Συνεδρίασης), το όριο του ενός εκατομμυρίου (1.000.000) ευρώ εμφανίζεται πλέον, λόγω σημαντικής αλλαγής των συνθηκών, τόσο χαμηλό ώστε καθ' εαυτό δείχνει έλλειψη επαρκούς εμπιστοσύνης του νομοθέτη στους επιτρόπους του Δικαστηρίου. Οι επίτροποι είναι, κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων του ελέγχου, δημόσιοι λειτουργοί μη δεχόμενοι οδηγίες και κατευθύνσεις για το πόρισμα του ελέγχου τους. Εκδίδουν κατ' έτος, παρά το μικρό εύρος της ελεγκτικής τους προσυμβατικής δικαιοδοσίας, τον ίδιο αριθμό πράξεων με τα κλιμάκια, ανταποκρινόμενοι με επάρκεια στις απαιτήσεις ταχύτητας και ποιότητας του ελέγχου. Οι μηχανισμοί εσωτερικού ελέγχου ποιότητας που έθεσε η Ολομέλεια του Δικαστηρίου για την άσκηση από αυτούς του προσυμβατικού ελέγχου, ιδίως με την υποχρεωτική συμπλήρωση ερωτηματολογίου ελεγκτικών ζητημάτων ανά κατηγορία σύμβασης, εξασφαλίζουν ομοιομορφία και ποιότητα στον έλεγχο. Επιπλέον, οι επίτροποι ενισχύονται στο έργο τους καθώς πλασιώνονται από έντεκα (11) νέους Γενικούς Συντονιστές Ελέγχου, θέσεις που ιδρύθηκαν με τον ν. 4820/2021 (Α'130). Στα παραπάνω προστίθεται και ο πληθωρισμός που παρατηρείται τελευταίως και ο οποίος, και αυτός, έχει περιορίσει στην ουσία του το αριθμητικό όριο του προσυμβατικού ελέγχου που ασκούν οι επίτροποι. Το όριο, συνεπώς, του ενός εκατομμυρίου (1.000.000) ευρώ για την ανάθεση του προσυμβατικού ελέγχου στους επιτρόπους του Δικαστηρίου μπορεί και πρέπει να αυξηθεί, ώστε να τεθεί σε ύψος που καταδεικνύει τη λήψη υπ' όψη από τον νομοθέτη των νέων συνθηκών.

Άρθρο 52: Όπως έκρινε η Ολομέλεια του Ελεγκτικού Συνεδρίου (Πρακτικά της 25ης/19.12.2022 Γενικής Συνεδρίασης), πάνω από 130 χιλιάδες Έλληνες αναμένουν απόφαση του Ελεγκτικού Συνεδρίου για συνταξιοδοτική τους υπόθεση. Στις σχεδόν 120 χιλιάδες από αυτές έχουν σωρευθεί πλείονα αιτήματα, αγωγικής φύσης, έτσι που ουσιαστικά ο αριθμός των πράγματι εκκρεμών υποθέσεων ενώπιον του Δικαστηρίου πολλαπλασιάζεται θεαματικά. Όμως, για τη συντριπτική πλειονότητα των υποθέσεων αυτών το νομικό ζήτημα που θέτουν έχει επιλυθεί, αρνητικά μάλιστα, με πιλοτικές αποφάσεις της Ολομέλειας του Ελεγκτικού Συνεδρίου. Δεν σημαίνει, ωστόσο, αυτό ότι δεν παραμένουν εκκρεμείς στο Δικαστήριο οι υποθέσεις αυτές ή ότι δεν εξαντλείται γι' αυτές ο εύλογος χρόνος εκδίκασης, με όλες τις συναφείς συνέπειες από την άποψη της διεθνούς ευθύνης της χώρας. Άρθρο 53: Σκοπός του άρθρου 6 του ν. 4871/2021 (Α'246) είναι να συμμετέχουν στο Διοικητικό Συμβούλιο της Εθνικής Σχολής Δικαστικών Λειτουργών εκπρόσωποι από όλους τους φορείς που εμπλέκονται στην απονομή της δικαιοσύνης. Ωστόσο παρατηρείται το φαινόμενο να συμμετέχει εκπρόσωπος της Ομοσπονδίας Δικαστικών Υπαλλήλων που είναι δικαστικός υπάλληλος των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων, όταν η ημερήσια διάταξη περιλαμβάνει ζητήματα που αφορούν ειδικώς στην επιλογή, κατάρτιση και επιμόρφωση των δικαστικών υπαλλήλων του Ελεγκτικού Συνεδρίου. Για τον λόγο αυτό κρίνεται απαραίτητη η προτεινόμενη ρύθμιση, προκειμένου να συμμετέχει στο Διοικητικό Συμβούλιο στη θέση του ανωτέρω ένας (1) δικαστικός υπάλληλος του Ελεγκτικού Συνεδρίου που ορίζεται, με τον αναπληρωτή του, από τον Σύλλογο Δικαστικών Υπαλλήλων του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

Άρθρο 54: Ο ν. 5001/2002 δεν αναφέρεται καθόλου στους δικαστικούς υπαλλήλους του Ελεγκτικού Συνεδρίου, έχοντας αφήσει ανοιχτό το ζήτημα της υπαγωγής τους στην Εθνική Σχολή Δικαστικών Λειτουργών. Το Ελεγκτικό Συνέδριο, με ομόφωνη απόφαση της Ολομέλειάς του (Πρακτικά της 25ης/19.12.2022 Γενικής Συνεδρίασης), με την οποία συμφωνούν ο Σύλλογος Δικαστικών Υπαλλήλων του Ελεγκτικού Συνεδρίου και η Ένωση Δικαστικών Λειτουργών του Δικαστηρίου, εξέφρασε την επιθυμία της υπαγωγής της επιλογής, της κατάρτισης και της επιμόρφωσης των δικαστικών υπαλλήλων του Ελεγκτικού Συνεδρίου στην Εθνική Σχολή Δικαστικών Λειτουργών. ΜΕΡΟΣ Γ'

Άρθρο 55: Ιδιαίτερα αναγκαία καθίσταται η προτεινόμενη ρύθμιση, προκειμένου να εξασφαλιστεί η ίση μεταχείριση των επιβαρύνσεων επί των κάθε είδους αμοιβών των δικαστικών επιμελητών. Η θέσπιση παρακράτησης υπέρ του διανεμητικού λογαριασμού εξασφαλίζει την είσπραξη των πόρων των συλλόγων δικαστικών επιμελητών και την επιβαλλόμενη από τον ρόλο τους οικονομική τους ανεξαρτησία, ενισχύει την αλληλεγγύη μεταξύ των μελών και συμβάλλει στην αποτροπή και καταπολέμηση φαινομένων αθέμιτων πρακτικών που υπονομεύουν την αποτελεσματική εφαρμογή των διατάξεων του Κώδικα Δικαστικών Επιμελητών και την ισότητα πρόσβασης των πολιτών στις διαδικασίες επιδόσεων και αναγκαστικών εκτελέσεων, διαδικασίες που συνιστούν κρίσιμο τμήμα του δικαιώματος πρόσβασης στη δικαιοσύνη, όπως πάγια κρίνουν τα ελληνικά και διεθνή δικαστήρια.

Άρθρα 56 και 57: Προκειμένου να εξασφαλιστεί η υλοποίηση της σχετικής νομοθετικής πρόβλεψης, επιβάλλεται να ρυθμιστεί εκ νέου το ζήτημα της πλειοψηφίας που απαιτείται για την εγκριτική απόφαση της Γενικής Συνέλευσης του Συλλόγου Δικαστικών Επιμελητών, καθώς οι μέχρι σήμερα ισχύουσες ιδιαίτερα περιοριστικές ρυθμίσεις της περ. γ' του άρθρου 97 και της παρ. 2 του άρθρου 99 του Κώδικα αποδείχτηκε στην πράξη ότι καθιστούν εξαιρετικά δύσκολη την υλοποίηση της νομοθετικής πρόβλεψης για τη σύσταση ειδικών λογαριασμών, ιδίως εν όψει της γεωγραφικής διασποράς των δικαστικών επιμελητών μελών των Συλλόγων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'

Άρθρο 58: Ο ρόλος του δικηγόρου στη διαμεσολάβηση είναι ουσιαστικός και κομβικός, αφού αυτός είναι που συμβουλεύει τον εντολέα του για τις υποθέσεις του, τον καθοδηγεί στην επιλογή του τρόπου επίλυσής τους, συμμετέχει ενεργά σε όλη τη διαδικασία και συμβάλλει στη σύνταξη της τελικής συμφωνίας, η δε παρουσία του είναι εκ του νόμου υποχρεωτική καθ' όλη τη διάρκεια της διαμεσολάβησης. Ως εκ τούτου κρίνεται ότι απαιτείται εξειδικευμένη επαγγελματική κατάρτιση των δικηγόρων για την άσκηση του ρόλου τους, μέσω της οποίας θα ενδυναμωθεί περαιτέρω και σε σύντομο χρονικό διάστημα, ο θεσμός της διαμεσολάβησης στην Ελλάδα.

Άρθρο 59: Λαμβάνοντας υπόψη την αύξηση των ευθυνών, του φόρτου εργασίας και του όγκου των αρμοδιοτήτων της ΕΑΔΗΣΥ μετά από τη συγχώνευση σε αυτή δύο Ανεξάρτητων Αρχών, της Αρχής Εξέτασης Προδικαστικών Προσφυγών (ΑΕΠΠ) του ν. 4412/2016 και της Ενιαίας Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Συμβάσεων (ΕΑΑΔΗΣΥ) του ν. 4013/2011 κρίνεται σκόπιμη και επιβεβλημένη η εξομοίωση των αποδοχών που λαμβάνουν ο Πρόεδρος και οι Σύμβουλοι της Ενιαίας Αρχής Δημοσίων Συμβάσεων (ΕΑΔΗΣΥ) με αυτές του Προέδρου και των Μελών του Ανώτατου Συμβουλίου Επιλογής Προσωπικού (ΑΣΕΠ).

Άρθρο 60: Οι Αντιπρόεδροι των Ανωτάτων Δικαστηρίων λαμβάνουν τη μηνιαία αποζημίωση, ανεξαρτήτως της εν τοις πράγμασι συμμετοχής τους στο ΑΕΔ, τούτο δε δικαιολογείται λόγω της ουσιαστικής λειτουργίας της αποζημίωσης αυτής ως επιμισθίου (βλ. αιτιολογική έκθεση του άρθρου 186 του ν. 4820/2021), όσον αφορά τους ανώτατους δικαστικούς λειτουργούς από τον βαθμό του Αντιπροέδρου και άνω, και ως εκ τούτου με την προτεινόμενη ρύθμιση αποκαθίσταται η ισότιμη προς τους Αντιπροέδρους μισθολογική μεταχείριση των Επιτρόπων του Ελεγκτικού Συνεδρίου και των Τακτικών Διοικητικών Δικαστηρίων.

Άρθρο 61: Το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου με τις αποφάσεις της 20ης.7.2017 (Υπόθεση Πουλημένος κλπ. κατά Ελλάδας, αρ. προσφυγής 41230/12), της 14ης.11.2019 (Υπόθεση Τσιγαράς κατά Ελλάδας, αρ. προσφυγής 12576/12) και της 2ας.6.2022 (Υπόθεση Bacht ΑΕ κατά Ελλάδος, αρ. προσφυγής 49215/18) έκρινε ότι υπήρξε παραβίαση του άρθρου 1 του Πρώτου Πρόσθετου Πρωτοκόλλου της ΕΣΔΑ (προστασία της ιδιοκτησίας) και επιδίκασε αποζημίωση για υλική ζημία και ηθική βλάβη, διότι οι προσφεύγοντες επιβαρύνθηκαν δυσανάλογα, γεγονός που διέρρηξε τη δίκαιη ισορροπία μεταξύ των απαιτήσεων γενικού συμφέροντος και της προστασίας του δικαιώματος στην ειρηνική απόλαυση της περιουσίας.

Άρθρο 62-64: Είναι αναγκαία η συμμετοχή δικαστικών λειτουργών, δικαστικών υπαλλήλων και λοιπών προσώπων με εξειδίκευση στο κατά περίπτωση αντικείμενο, σε επιτροπές και ομάδες εργασίας για τον σχεδιασμό, τη μελέτη, την επεξεργασία, την παρακολούθηση και την αξιολόγηση προγραμμάτων αρμοδιότητας του Υπουργείου Δικαιοσύνης.

Ποιους φορείς ή πληθυσμιακές ομάδες αφορά;

ΜΕΡΟΣ Α: Αφορούν στις επιχειρήσεις, στους δικηγόρους και στις δικηγορικές εταιρείες, καθώς επίσης και όλους τους ξένους επενδυτές στην Ελλάδα και δυνητικά σε οποιοδήποτε φυσικό ή νομικό πρόσωπο με συμφωνία υπάγεται στις διατάξεις της προτεινόμενης ρύθμισης.

ΜΕΡΟΣ Β:

Άρθρο 50: Αφορά σε διαδίκους ενώπιον του Ελεγκτικού Συνεδρίου και σε δικαστές αυτού.

Άρθρο 51: Αφορά στους επιτρόπους (δικαστικούς υπαλλήλους) και τα κλιμάκια (συγκροτούμενα από δικαστές) του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

Άρθρο 52: Αφορά στους δικαστικούς υπαλλήλους του Ελεγκτικού Συνεδρίου

Άρθρο 53: Αφορά στους δικαστές, δικηγόρους και διαδίκους, κάθε άλλο ενδιαφερόμενο δημόσιο ή ιδιωτικό φορέα.

Άρθρο 54: Αφορά στην Εθνική Σχολή Δικαστικών Λειτουργιών, στον εκπρόσωπο της Ομοσπονδίας Δικαστικών Υπαλλήλων και στους δικαστικούς υπαλλήλους του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

ΜΕΡΟΣ Γ':

Άρθρα 55- 57: Αφορά στους δικαστικούς επιμελητές και στους Συλλόγους τους. Άρθρο 58: Αφορά στους δικηγόρους.

Άρθρο 59: Αφορά στον Πρόεδρο και στους Συμβούλους της ΕΑΔΗΣΥ.

Άρθρο 60: Αφορά στον Επίτροπο της Επικρατείας στο Ελεγκτικό Συνέδριο και τον Επίτροπο της Επικρατείας των Τακτικών Διοικητικών Δικαστηρίων.

Άρθρο 61: Αφορά πολίτες που προσφεύγουν στα δικαστήρια σχετικά με υποθέσεις αναγκαστικής απαλλοτρίωσης, δικαστές και δικηγόρους.

Άρθρο 62-64: Αφορά στους δικαστές, τους δικαστικούς υπαλλήλους και όλους τους εμπλεκόμενους στα προγράμματα και τα ειδικότερα θέματα αρμοδιότητας του Υπουργείου Δικαιοσύνης.

Η αναγκαιότητα της αξιολογούμενης ρύθμισης

Το εν λόγω ζήτημα έχει αντιμετωπιστεί με νομοθετική ρύθμιση στο παρελθόν;

ΝΑΙ

Εάν ΝΑΙ, ποιο είναι το ισχύον νομικό πλαίσιο που ρυθμίζει το ζήτημα;

ΜΕΡΟΣ Α':

Ο Πρότυπος Νόμος της UNCITRAL είχε ενταχθεί στην ελληνική έννομη τάξη μέσω του ν. 2735/1999 (Α'167).

ΜΕΡΟΣ Β':

Άρθρα 297, 324 του ν. 4700/2020 (Α' 127)

Άρθρο 178 του ν. 4820/2021 (Α' 130)

Άρθρα 6, 55Α και 55Β του ν. 4871/2021 (Α' 246)

ΜΕΡΟΣ Γ':

Άρθρα 51, 97 και 99 του Κώδικα Δικαστικών Επιμελητών [ν. 2318/1995 (Α' 126)]

Άρθρο 349 του ν. 4412/2016 (Α' 147)

Άρθρο 186 του ν. 4820/2021 (Α' 130)

Άρθρο 13 του Κώδικα Αναγκαστικών Απαλλοτριώσεων Ακινήτων [ν. 2882/2001 (Α' 17)]

Άρθρο 5 του ν. 2408/1996 (Α' 104)

Άρθρο 48 του ν. 4938/2022 (Α'109)

Άρθρο 112 του ν. 4798/2021 (Α' 68)

Γιατί δεν είναι δυνατό να αντιμετωπιστεί στο πλαίσιο της υφιστάμενης νομοθεσίας

 ή με αλλαγή προεδρικού διατάγματος, υπουργικής απόφασης ή άλλης κανονιστικής πράξης; Απαιτείται ψήφιση τυπικού νόμου. Το ισχύον νομοθετικό πλαίσιο δεν παρέχει εξουσιοδοτική διάταξη για

την έκδοση προεδρικού διατάγματος, υπουργικής απόφασης ή άλλης κανονιστικής πράξης με αντικείμενο που εμπίπτει στα ρυθμιζόμενα με τις προτεινόμενες διατάξεις.

ii) με αλλαγή διοικητικής πρακτικής συμπεριλαμβανομένης της δυνατότητας νέας ερμηνευτικής προσέγγισης της υφιστάμενης νομοθεσίας; Απαιτείται νομοθετική παρέμβαση. Οι στόχοι που επιδιώκονται με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις, δεν είναι δυνατόν να επιτευχθούν με αλλαγή διοικητικής πρακτικής, συμπεριλαμβανομένης της δυνατότητας νέας ερμηνευτικής προσέγγισης της υφιστάμενης νομοθεσίας.

iii) με διάθεση περισσότερων ανθρώπινων και υλικών πόρων;

Οι στόχοι που επιδιώκονται με την αξιολογούμενη ρύθμιση δεν είναι δυνατόν να επιτευχθούν με διάθεση περισσότερων ανθρώπινων και υλικών πόρων.

Συναφείς πρακτικές

Έχετε λάβει υπόψη συναφείς πρακτικές; ΝΑΙ

Εάν ΝΑΙ, αναφέρατε συγκεκριμένα:

i) σε άλλη/ες χώρα/ες της Ε.Ε. ή του ΟΟΣΑ: - Πάνω από ογδόντα (80) κράτη έχουν προχωρήσει σε ενσωμάτωση του Πρότυπου Νόμου της UNCITRAL για τη διεθνή εμπορική δειψησία, εκ των οποίων τα δέκα (10) είναι κράτη-μέλη της ΕΕ. Από τα τελευταία, ορισμένα όπως η Ιρλανδία και η Σλοβακία, έχουν ενσωματώσει την επικαιροποιημένη εκδοχή του, όπως αυτή διαμορφώθηκε το 2006. Η Κύπρος, που συναγωνίζεται την Ελλάδα ως έδρα ελληνόφωνων δειψησιών ή δειψησιών επί διαφορών που αφορούν στην Ελλάδα, μελετά την ενσωμάτωση της επικαιροποιημένης εκδοχής του Πρότυπου Νόμου.

- Ως προς το άρθρο 11 της προτεινόμενης ρύθμισης νομοθετικό πρότυπο αποτέλεσε το άρθρο 10:166 του Ολλανδικού Αστικού Κώδικα.

- Ως προς το άρθρο 43 της προτεινόμενης ρύθμισης νομοθετικά πρότυπα αποτέλεσαν το άρθρο 1522 του Γαλλικού Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας και εν μέρει το άρθρο 192 του Ελβετικού.

ii) σε όργανα της Ε.Ε.:

iii) σε διεθνείς οργανισμούς: - Report of the United Nations Commission on International Trade Law on the work of its eighteenth session (Vienna, 3 - 21 June 1985), Yearbook UNCITRAL 1985, παρ. 128.

Στόχοι αξιολογούμενης ρύθμισης

Ποιοι είναι οι στόχοι της αξιολογούμενης ρύθμισης;

i) βραχυπρόθεσμοι:

ΜΕΡΟΣ Α:

Η αξιολογούμενη ρύθμιση επιτρέπει στην Ελλάδα να καταστεί ελκυστική έδρα διεθνών δειψησιών σε σχέση με άλλα κράτη της Ε.Ε. και του ΟΟΣΑ.

ΜΕΡΟΣ Β:

Άρθρο 51: Η επιτάχυνση του ελέγχου καθόσον οι συμβάσεις με προϋπολογιζόμενη δαπάνη από 1.000.000 μέχρι 1.700.000 ευρώ, αντί των τριών κλιμακίων προσυμβατικού ελέγχου, θα κατανεμηθούν ισόρροπα στις σχεδόν 100 Υπηρεσίες Επιτρόπων που διαθέτει το Δικαστήριο σε όλη τη χώρα.

Άρθρο 52: Η ταχύτερη εκδίκαση χιλιάδων εκκρεμών ενώπιον του Ελεγκτικού Συνεδρίου συνταξιοδοτικών υποθέσεων, στις οποίες το νομικό ζήτημα που τίθεται έχει επιλυθεί με αποφάσεις της Ολομέλειας του Δικαστηρίου.

Άρθρο 56: Η υπαγωγή στις ρυθμίσεις του ν.4871/2021 και των δικαστικών υπαλλήλων του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

ΜΕΡΟΣ Γ:

Άρθρο 59:

Άρθρο 60: Η αποκατάσταση της ισότιμης προς τους Αντιπροέδρους μισθολογικής μεταχείρισης των Επιτρόπων του Ελεγκτικού Συνεδρίου και των Τακτικών Διοικητικών Δικαστηρίων.

Άρθρο 62-64: Η αντιμετώπιση προβλημάτων που ανακύπτουν ή σχετίζονται με τη συμμετοχή δικαστικών λειτουργών, δικαστικών υπαλλήλων και λοιπών προσώπων σε επιτροπές και ομάδες εργασίας για τον

σχεδιασμό, τη μελέτη, την επεξεργασία, την παρακολούθηση και την αξιολόγηση προγραμμάτων αρμοδιότητας του Υπουργείου Δικαιοσύνης.

ii) μακροπρόθεσμοι:

ΜΕΡΟΣ Α:

Η ρύθμιση αναμένεται ότι θα ενισχύσει την εξωστρέφεια της ελληνικής οικονομίας και θα τονώσει τις ελληνικές εξαγωγές. Επιπλέον θα συντελέσει στην προσέλκυση ξένων επενδύσεων, αφού οι αλλοδαποί επενδυτές επιδιώκουν κατά κανόνα την επίλυση των διαφορών τους μέσω διαιτησίας και χωρίς προσφυγή στα πολιτειακά δικαστήρια.

ΜΕΡΟΣ Β:

Άρθρο 50: Η ενημέρωση και διαφάνεια σε υποθέσεις γενικότερου ενδιαφέροντος που εκδικάζονται από την Ολομέλεια του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

Άρθρο 51: Η προτεινόμενη αύξηση του χρηματικού ορίου κατανομής της εκατέρωθεν αρμοδιότητας ελέγχου μεταξύ Επιτρόπων και Κλιμακίων του Ελεγκτικού Συνεδρίου θα έχει ευρύτερες ευεργετικές συνέπειες στο Δικαστήριο, με την πρόσδοση μεγαλύτερου κύρους στους επιτρόπους και, συνεπώς, την αύξηση του κινήτρου απόδοσής τους αφενός, και την απαλλαγή των κλιμακίων από έναν αισθητό όγκο εργασίας, ώστε να ανταποκριθούν καλύτερα στις πιεστικές απαιτήσεις επιτάχυνσης του ελέγχου τους, τηρώντας πάντα την υψηλή ποιότητα των εργασιών τους, αφετέρου.

Άρθρο 52: Η εκκαθάριση χιλιάδων εκκρεμών ενώπιον του Ελεγκτικού Συνεδρίου υποθέσεων και η αποφυγή δυσμενών συνεπειών από την άποψη της διεθνούς ευθύνης της Χώρας λόγω της υπέρβασης του εύλογου χρόνου εκδίκασης αυτών.

Άρθρο 54: Η επιλογή, η κατάρτιση και η επιμόρφωση και των δικαστικών υπαλλήλων του Ελεγκτικού Συνεδρίου από την Εθνική Σχολή Δικαστικών Λειτουργιών.

Άρθρο 58: Η αποφόρτιση των δικαστηρίων της χώρας, με αναγκαστική συνέπεια την ταχύτερη απονομή της δικαιοσύνης. Η αύξηση της δικαστικής αποτελεσματικότητας, η ταχύτερη εκδίκαση των υποθέσεων, η ανάπτυξη εναλλακτικών μέσων επίλυσης διαφορών, όπως η διαμεσολάβηση με σκοπό τον εξορθολογισμό του κόστους της προσφυγής στη δικαιοσύνη και τη βελτίωση της λειτουργίας και διαχείρισης των δικαστηρίων, συμβάλλοντας έτσι στη διοικητική μεταρρύθμιση του κράτους.

Άρθρο 61: Εναρμόνιση με την πρόσφατη νομολογία του ΕΔΔΑ (Απόφαση ΕΔΔΑ της 2ας.6.2022 Bacht AE κατά Ελλάδα).

Κατ' άρθρο ανάλυση αξιολογούμενης ρύθμισης

Σύνοψη στόχων κάθε άρθρου

Άρθρο Στόχος

1 Τίθεται ο σκοπός της αξιολογούμενης ρύθμισης, που συνίσταται στην εμπέδωση της διεθνούς διαιτησίας στην ελληνική έννομη τάξη ως προϊόντος της αυτονομίας των μερών, ώστε τα μέρη να αποφασίζουν ελεύθερα την υπαγωγή των διαφορών τους στη διαιτησία, να επιλέγουν τους διαιτητές, να διαμορφώνουν τη διαιτητική διαδικασία και να επιλέγουν το εφαρμοστέο για την επίλυση της διαφοράς τους δίκαιο. Απώτερος στόχος είναι η Ελλάδα να αποκτήσει έναν σύγχρονο νόμο περί διεθνούς εμπορικής διαιτησίας και να καταστεί ελκυστική ως προτιμώμενος τόπος διεξαγωγής διεθνών διαιτησιών.

2 Τίθεται το αντικείμενο της προτεινόμενης ρύθμισης, που συνίσταται στην ενσωμάτωση στο ελληνικό δίκαιο του Πρότυπου Νόμου της Επιτροπής των Ηνωμένων Εθνών για το Διεθνές Εμπορικό Δίκαιο (UNCITRAL) του 2006 για τη διεθνή εμπορική διαιτησία και των τροποποιήσεών του, καθώς και των νεότερων τάσεων της διεθνούς θεωρίας και πρακτικής της διεθνούς διαιτησίας.

3 Με την προτεινόμενη ρύθμιση ορίζεται το πεδίο εφαρμογής της αξιολογούμενης ρύθμισης και σημειώνεται ότι οι όροι «εγκατάσταση» και «συνήθης διαμονή» νοούνται σύμφωνα με τους σχετικούς

κανόνες του ιδιωτικού διεθνούς δικαίου. Καθίσταται, επίσης, σαφές στην περ. γ της παρ. 2 ότι τα μέρη μπορούν με συμφωνία τους να υπαχθούν στον παρόντα νόμο και πέραν της συνδρομής των λοιπών περιπτώσεων της παρ. 2, οι οποίες υλοποιούν την αρχή της εδαφικότητας. Η συμφωνία των μερών περί υπαγωγής στον παρόντα νόμο, προϋποθέτει ότι συντρέχει και το πρωταρχικό κριτήριο της εφαρμογής του νόμου, όπως αυτό ορίζεται στην παρ. 1, δηλαδή το κριτήριο της εδαφικότητας. Στην παρ. 4 εισάγεται μια από τις καινοτόμες διατάξεις της προτεινόμενης ρύθμισης, η οποία καθιερώνει τη γενική αρχή ότι μπορούν κατ' αρχήν όλες οι διαφορές να υπαχθούν στη διαιτησία, εκτός αν ο νόμος το απαγορεύει. Επί της ουσίας, δημιουργείται κατ' αρχήν τεκμήριο διαιτητευσιμότητας για όλες τις διαφορές, εκτός αν ο νόμος εξαιρεί ορισμένη διαφορά ή ορισμένη κατηγορία διαφορών από την υπαγωγή στη διαιτησία. Τέλος σημειώνεται ότι στη διεθνή «εμπορική» διαιτησία υπάγονται ιδιωτικού και δημοσίου δικαίου διαφορές.

4 Στην προτεινόμενη ρύθμιση τίθενται οι ορισμοί που είναι απαραίτητοι για την εφαρμογή της προτεινόμενης ρύθμισης. Ειδικότερα, στην περ. α' δίδεται -εμμέσως- και ο ορισμός της θεσμικής διαιτησίας ενώ στην περ. δ' εισάγεται ο ορισμός της προσφυγής στη διαιτησία. Η προσφυγή στη διαιτησία διακρίνεται από την αγωγή, η έννοια της οποίας δίδεται στο άρθρο 31. Η αγωγή αποτελεί κατ' ουσίαν το δεύτερο, αλλά κύριο δικόγραφο της διαιτητικής διαδικασίας, με το οποίο προσδιορίζεται το αντικείμενο της διαιτητικής δίκης.

5 Με την προτεινόμενη ρύθμιση ορίζονται οι γενικές αρχές και οι ερμηνευτικοί κανόνες που εφαρμόζονται στην εμπορική διαιτησία, προκειμένου να ενσωματωθεί η αντίστοιχη διάταξη του Πρότυπου Νόμου, όπως τροποποιήθηκε το 2006. Η παρ. 1 επισημαίνει τη διεθνή προέλευση του Πρότυπου Νόμου και συνιστά στον ερμηνευτή την ανάγκη προώθησης της ενιαίας εφαρμογής του, ώστε να εξασφαλιστεί η ομοιόμορφη εφαρμογή του σε όλες τις έννομες τάξεις, οι οποίες τον έχουν ενσωματώσει. Στην παρ. 2 τονίζεται η ανάγκη τήρησης της αρχής της καλής πίστης κατά την ερμηνεία του νόμου. Με τις παρ. 3 και 4 τίθενται οι αναγκαίοι ερμηνευτικοί κανόνες για την ομοιόμορφη και ενιαία εφαρμογή του νόμου.

6 Στην προτεινόμενη ρύθμιση αποσαφηνίζονται οι περιπτώσεις από τις οποίες προκύπτει ότι το έγγραφο περιήλθε στον παραλήπτη του, καθώς και το χρονικό σημείο παράδοσής του. Επίσης, ορίζεται ρητά ότι το παρόν άρθρο δεν εφαρμόζεται στις διαδικασίες ενώπιον των δικαστηρίων.

7 Προσδιορίζεται η έννοια της παραίτησης από το δικαίωμα προβολής αντιρρήσεων σε περίπτωση παρέκκλισης από τις διατάξεις του παρόντος ή τους όρους της συμφωνίας διαιτησίας.

8 Ορίζεται το εύρος των εξουσιών των πολιτειακών δικαστηρίων. Συγκεκριμένα, προβλέπεται ότι το δικαστήριο έχει όσες αρμοδιότητες ρητά προβλέπονται στον παρόντα νόμο.

9 Ρυθμίζεται η αρμοδιότητα των δικαστηρίων σε διαδικασίες αρωγής και εποπτείας της διαιτησίας. Διευκρινίζεται ότι για την αγωγή ακύρωσης αρμόδιο είναι το Τριμελές Εφετείο, ενώ ταυτόχρονα καλύπτεται το κενό που υπήρχε στη ρύθμιση του ν. 2735/1999 (Α' 167) και ορίζεται ως εφαρμοστέα διαδικασία η διαδικασία των περιουσιακών διαφορών των άρθρων 614 έως 622 Β του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας [ΚΠολΔ, π.δ. 503/1985, (Α' 182)].

10 Με την προτεινόμενη ρύθμιση διακρίνεται η αυτοτελής διαιτητική συμφωνία από τη διαιτητική συμφωνία, η οποία περιλαμβάνεται ως ρήτρα σε μία ουσιαστική σύμβαση. Επιπλέον, προβλέπεται ότι η διαιτητική συμφωνία είναι έγγραφη, ο έγγραφος τύπος όμως είναι αποδεικτικός και όχι συστατικός. Ως έγγραφο ορίζεται και κάθε ψηφιακή καταγραφή ήχου, εικόνας και συμβόλων, που επιτρέπει την εκ των υστέρων διαπίστωση της προέλευσής της από συγκεκριμένο εκδότη και την πρόσβαση στο περιεχόμενο της συμφωνίας. Ιδίως η ανωτέρω αναφορά επιτρέπει την υπαγωγή στην έννοια της έγγραφης κατάρτισης της διαιτητικής συμφωνίας και άλλων μορφών επικοινωνίας των συναλλασσόμενων, αφού καθιερώνει τις δύο θεμελιώδεις αρχές που πρέπει να ισχύουν σε κάθε μορφή ηλεκτρονικής- ψηφιακής συναλλαγής, δηλαδή αφενός μεν το να είναι ασφαλής η προέλευση του «εγγράφου» και συνεπώς της περιεχόμενης σε

αυτό δήλωσης βούλησης από τον συγκεκριμένο εκδότη, αφετέρου δε, να υπάρχει δυνατότητα της εκ των υστέρων διευθέτησης της γνησιότητας της προέλευσης αυτής. Επίσης, ορίζεται η έννοια των κατά παραπομπή διαιτητικών συμφωνιών και ότι η ανεπιφύλακτη συμμετοχή των μερών στη διαιτητική διαδικασία αποδεικνύει την κατάρτιση της διαιτητικής συμφωνίας. Σημειώνεται ότι στην ευρύτερη ρύθμιση των κατά παραπομπή διαιτητικών συμφωνιών εμπίπτει και η περίπτωση της ρητής αναφοράς από φορτωτική σε ρήτρα διαιτησίας που περιέχεται σε σύμβαση μεταφοράς, ώστε να παρέλκει η αυτοτελής ρύθμιση, όπως προβλεπόταν στην παρ. 6 του άρθρου 7 του ν. 2735/1999 (Α'167).

11 Η προτεινόμενη ρύθμιση εισάγει στην παρ. 1 την εξής καινοτομία σε σχέση με το υφιστάμενο καθεστώς: περιέχει κανόνα σύγκρουσης, σύμφωνα με τον οποίο το ουσιαστικό κύρος της διαιτητικής συμφωνίας, πέραν του τυπικού που ρυθμίζεται στο άρθρο 10, κρίνεται με το δίκαιο είτε στο οποίο την υπήγαγαν τα μέρη είτε του τόπου της διαιτησίας είτε που διέπει την ουσιαστική συμφωνία των μερών. Στη παρ. 2 αντιμετωπίζεται το ζήτημα της επίδρασης της πτώχευσης και των λοιπών διαδικασιών αφερεγγυότητας στη συμφωνία διαιτησίας. Με την εν λόγω ρύθμιση γίνεται κατ' αρχήν δεκτό ότι όλες οι διαδικασίες της παρ. 2 δεν επιδρούν στη συμφωνία διαιτησίας, εκτός αν ο νόμος ορίζει διαφορετικά.

12 Με την προτεινόμενη ρύθμιση ορίζεται ότι εάν ένας από τους διαδίκους υποβάλλει αίτημα ενώπιον του πολιτειακού δικαστηρίου για την παραπομπή της διαφοράς που αποτελεί αντικείμενο συμφωνίας διαιτησίας κατά την πρώτη συζήτηση στο δικαστήριο, αυτό γίνεται δεκτό εάν το δικαστήριο δεν διαπιστώσει ότι η συμφωνία διαιτησίας είναι άκυρη, ανενεργός ή μη επιδεκτική εφαρμογής. Επισημαίνεται ότι, αν επί της δικαιοδοσίας του διαιτητικού δικαστηρίου έχει αποφανθεί ήδη το διαιτητικό δικαστήριο, την τυχόν προσαγόμενη απόφαση αυτού λαμβάνει υπόψη και συνεκτιμά το δικαστήριο, ενώπιον του οποίου ασκείται αγωγή για διαφορά, επί της οποίας υφίσταται διαιτητική συμφωνία.

13 Με την αξιολογούμενη ρύθμιση προβλέπεται ότι η συμφωνία διαιτησίας δεν εμποδίζει τα μέρη να ζητήσουν από το αρμόδιο δικαστήριο να διατάξει ασφαλιστικά μέτρα σχετικά με το αντικείμενο της διαιτησίας, πριν ή μετά από την έναρξη της διαιτησίας.

14 Η προτεινόμενη ρύθμιση καθορίζει αφενός μεν την ελευθερία των μερών να ορίσουν τον αριθμό των διαιτητών, όπως προβλέπεται και στον Πρότυπο Νόμο, αφετέρου δε προσδιορίζει την υποχρέωση να είναι μονός ο αριθμός αυτός.

15 Με την προτεινόμενη ρύθμιση καθορίζονται οι προϋποθέσεις και η διαδικασία ορισμού διαιτητών. Ειδικά για την παρ. 5 πρέπει να σημειωθεί ότι το δικαστήριο κατά τον ορισμό διαιτητών λαμβάνει υπόψη και συνεκτιμά τη συμφωνία των μερών, αλλά και τις προτάσεις που τα μέρη υποβάλλουν κατά τη δικαστική διαδικασία διορισμού διαιτητών.

16 Στόχος της προτεινόμενης ρύθμισης είναι ο ορισμός κοινού διαιτητή από τα μέρη, όταν η διαιτησία είναι πολυμελής, δηλαδή υπάρχουν παραπάνω του ενός ενάγοντες και εναγόμενοι. Στην παρ. 2 καθορίζονται οι εξουσίες του δικαστηρίου στην περίπτωση αδυναμίας ορισμού κοινού διαιτητή από τα μέρη. Συγκεκριμένα το δικαστήριο έχει εξουσία να ορίσει εν όλω ή εν μέρει το διαιτητικό δικαστήριο, αλλά και να καθορίσει τον προεδρεύοντα του διαιτητικού δικαστηρίου. Εφόσον το δικαστήριο προβεί σε ολική ανασυγκρότηση του διαιτητικού δικαστηρίου, μπορεί κατά την κρίση του, να επιβεβαιώσει ή να ανακαλέσει τους τυχόν ορισθέντες διαιτητές.

17 Με την αξιολογούμενη ρύθμιση προβλέπεται ο ορισμός των διαιτητών από το δικαστήριο με ανάλογη εφαρμογή των παρ. 2 και 3 του άρθρου 16, σε περίπτωση που δεν έχει ορισθεί το διαιτητικό δικαστήριο μέσα σε προθεσμία ενενήντα (90) ημερών από την προσφυγή στη διαιτησία. Σημειώνεται ότι ο χαρακτήρας της διάταξης είναι ενδοτικού δικαίου.

18 Με την αξιολογούμενη ρύθμιση ορίζονται οι λόγοι εξαίρεσης του διαιτητή από τη διαδικασία της

δαιτησίας. Επιπλέον, προβλέπεται ότι αίτηση εξαίρεσης δαιτητή επιτρέπεται μόνον αν υπάρχει γεγονός ή περίπτωση που γεννά εύλογες αμφιβολίες ως προς την αμεροληψία ή την ανεξαρτησία του ή αν στο πρόσωπό του δεν συντρέχουν οι ιδιότητες που συμφώνησαν τα μέρη.

19 Με την αξιολογούμενη ρύθμιση προβλέπεται η διαδικασία εξαίρεσης δαιτητή. Ειδικότερα, ορίζεται ότι η αίτηση εξαίρεσης δαιτητή που υποβάλλεται στο δαιτητικό δικαστήριο κρίνεται από αυτό χωρίς τη συμμετοχή του υπό εξαίρεση δαιτητή. Η μη συμμετοχή του υπό εξαίρεση δικαστή δεν του αφαιρεί το δικαίωμα να τοποθετηθεί επί του ζητήματος. Η ρύθμιση αυτή κρίθηκε απαραίτητη ενόψει της θεμελιώδους αρχής «*nemo iudex in causa sua*», δηλαδή κανένας δικαστής των δικών του υποθέσεων, που συνιστά τον πυρήνα της αρχής της αμερόληπτης και απροσωπώληπτης κρίσης. Η αντίθετη διάταξη του Πρώτου Νόμου, η οποία υπονοεί ότι επί της αίτησης εξαίρεσης αποφαινεται *primo loco* το δαιτητικό δικαστήριο με τη συμμετοχή του υπό εξαίρεση δαιτητή, έχει προκαλέσει πολλαπλή και εύλογη κριτική.

20 Με την αξιολογούμενη ρύθμιση ορίζεται ότι με την επιφύλαξη διαφορετικής συμφωνίας των μερών, αν δαιτητής βρίσκεται σε πραγματική ή νομική αδυναμία να εκπληρώσει τα καθήκοντά του ή για άλλους λόγους παραλείπει να ενεργήσει εντός εύλογου χρόνου, η ιδιότητα του δαιτητή παύει με παραίτησή του, με συμφωνία των μερών ή, ελλείψει συμφωνίας των μερών, με απόφαση του δικαστηρίου της παρ. 1 του άρθρου 9. Η εν λόγω απόφαση του δικαστηρίου δεν υπόκειται σε ένδικα μέσα.

21 Στο υφιστάμενο άρθρο 15 του ν. 2735/1999 (Α' 167) προβλέπεται ότι με ομόφωνη απόφαση του δαιτητικού δικαστηρίου η διαδικασία συνεχίζεται από το σημείο κατά το οποίο διακόπηκε εξαιτίας της παύσης της εντολής του δαιτητή που αντικαταστάθηκε. Με την προτεινόμενη διάταξη περί αντικατάστασης δαιτητή δεν επαναλαμβάνεται η προϋπόθεση της ομόφωνης απόφασης του δαιτητικού δικαστηρίου με τη νέα του σύνθεση για το ζήτημα αν η διαδικασία θα συνεχιστεί από το σημείο κατά το οποίο διακόπηκε εξαιτίας της παύσης της ιδιότητας του δαιτητή που αντικαταστάθηκε, διότι η προϋπόθεση αυτή μπορεί να αποτελέσει αφορμή παρέλκυσης της διαδικασίας. Επιπλέον, εισάγεται νέα ρύθμιση ως κύρωση της παράβασης από ένα μέρος του καθήκοντος καλόπιστης διεξαγωγής της δαιτητικής διαδικασίας. Τον αντικαταστάτη δαιτητή ορίζει το δικαστήριο της παρ. 1 του άρθρου 9 ύστερα από αίτημα του άλλου μέρους. Η διάταξη σκοπεύει να αντιμετωπίσει μία μορφή νομικού τακτικισμού («*guerilla tactic*»), ιδίως όταν το ένα μέρος, κατά παράβαση των υποχρεώσεων του που απορρέουν από τη δαιτητική συμφωνία αλλά και από το καθήκον καλόπιστης διεξαγωγής της δαιτητικής διαδικασίας, καθυστερεί ή αποφεύγει τον διορισμό δαιτητή ή προκαλεί διαδοχικές παραιτήσεις των από αυτό ορισμένων δαιτητών, με σκοπό την παρέλκυση της διαδικασίας.

22 Εισάγεται νέα διάταξη που δεν περιλαμβάνεται στον Πρώτο Νόμο και ορίζει το μέτρο ευθύνης των δαιτητών. Ανάλογη διάταξη περιλαμβάνεται και στο άρθρο 881 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, αλλά και στην παρ. 4 του άρθρου 73 του Εισαγωγικού Νόμου του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, οι οποίες, ως γενικές, θα μπορούσαν να τύχουν εφαρμογής και επί των δαιτησιών του παρόντος νόμου. Εντούτοις, περιλαμβάνεται ως ειδικότερη και στον παρόντα για λόγους σαφήνειας.

23 Με την προτεινόμενη διάταξη ρυθμίζονται τα ζητήματα που αφορούν στην εξουσία του δικαστηρίου να αποφαινεται για τη δικαιοδοσία του και την ύπαρξη ή την ισχύ της συμφωνίας δαιτησίας. Παρέχεται η δυνατότητα αυτοτελούς προσβολής της παρεμπόπτουσας επί της δικαιοδοσίας απόφασης του δαιτητικού δικαστηρίου ύστερα από συναίνεσή του, άλλως η παρεμπόπτουσα αυτή απόφαση συμπεροβάλλεται με την επί της ουσίας απόφαση. Υπάρχουν ορισμένες εξαιρετικές περιπτώσεις, κατά τις οποίες η ύπαρξη ή μη δικαιοδοσίας του δαιτητικού δικαστηρίου μπορεί να είναι πραγματικά αμφίβολη, οπότε είναι προς το καλώς εννοούμενο συμφέρον όλων των εμπλεκόμενων πλευρών το ζήτημα της δικαιοδοσίας να ξεκαθαρίζεται έγκαιρα από το αρμόδιο πολιτειακό δικαστήριο. Επιπλέον, διευκρινίζεται εμμέσως ότι αντικείμενο προσβολής μπορεί να είναι τόσο η θετική, όσο και η αρνητική περί δικαιοδοσίας απόφαση του δαιτητικού δικαστηρίου, ένα ζήτημα που είχε δημιουργήσει αμφιβολίες στην ελληνική θεωρία του δικαίου της δαιτησίας, ενώ ταυτόχρονα καθορίζεται η προθεσμία της αυτοτελούς άσκησης αγωγής ακύρωσης κατά της παρεμπόπτουσας επί της δικαιοδοσίας απόφασης.

24 Η προτεινόμενη ρύθμιση αντιμετωπίζει για πρώτη φορά στην ελληνική έννομη τάξη το ζήτημα του καθορισμού των προϋποθέσεων των πολυμερών διαιτησιών, συνιστώντας ταυτόχρονα και διεθνή πρωτοτυπία καθώς αντίστοιχη ρύθμιση δεν απαντάται στον Πρότυπο Νόμο. Συγκεκριμένα, η προτεινόμενη διάταξη ρυθμίζει τις προϋποθέσεις της πολυμερούς διαιτησίας. Αναγνωρίζει ως επιτρεπτές μορφές υποκειμενικής διεύρυνσης της διαιτητικής δίκης αφενός μεν την πρόσθετη παρέμβαση, οπότε ο παρεμβαίνων έχει έννομο συμφέρον στην επίλυση της κύριας διαφοράς και μάλιστα ικανό ως προς τη φύση, αλλά και τον βαθμό της έντασής του, αφετέρου δε, κάθε άλλη μορφή υποκειμενικής διεύρυνσης με την προσθήκη κύριου διαδίκου όπως λόγου χάρη την κύρια παρέμβαση, οπότε ο παρεμβαίνων διεκδικεί έναντι των αρχικών διαδίκων το αντικείμενο της διαφοράς ή την εναγωγή τρίτου από έναν ή και τους δύο εκ των αρχικών διαδίκων. Σημειώνεται ότι το πρόσθετο μέρος που επιδιώκει τη συμμετοχή του στη διαιτησία, εξ ορισμού αποδέχεται το ήδη συγκροτημένο δικαστήριο.

Προβλέπεται ότι το διαιτητικό δικαστήριο έχει την εξουσία να συνενώσει περισσότερες δίκες σε μία διαδικασία ενώπιον του. Τέλος, προβλέπεται ότι η ύπαρξη κοινής διαιτητικής συμφωνίας μεταξύ αρχικών διαδίκων και τρίτου αποτελεί αναγκαία, όχι όμως πάντα και ικανή συνθήκη για τη συντέλεση της υποκειμενικής διεύρυνσης της διαιτητικής δίκης.

25 Η αξιολογούμενη ρύθμιση αποτελεί μια από τις πλέον πρωτοπόρες του προτεινόμενου σχεδίου νόμου. Συγκεκριμένα, το παρόν άρθρο αφορά στη λήψη ασφαλιστικών μέτρων από το διαιτητικό δικαστήριο, η οποία υλοποιείται, αναλόγως των περιστάσεων, με κάθε πρόσφορο τρόπο όπως με μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, με τηλεφωνική εντολή, και με γραπτή διαταγή, καθώς και με διαιτητική απόφαση.

Επιπλέον, ορίζεται ότι το διαιτητικό δικαστήριο δεν διατάσσει τα αιτούμενα ασφαλιστικά μέτρα, αλλά όσα εκείνο θεωρεί αναγκαία σχετικά με το αντικείμενο της διαφοράς. Επομένως, το διαιτητικό δικαστήριο δεν δεσμεύεται από τα σχετικά αιτήματα των διαδίκων και διατάσσει τα αναγκαία ασφαλιστικά μέτρα είτε για το αντικείμενο της διαφοράς είτε για την ίδια τη διαιτητική διαδικασία, όπως είναι τα ασφαλιστικά μέτρα για τη διασφάλιση αποδείξεων ή την εμπιστευτικότητα της διαδικασίας.

Στις παρ. 2, 3 και 4 αποτυπώνονται οι βασικές προϋποθέσεις της λήψης ασφαλιστικών μέτρων, οι προϋποθέσεις έκδοσης προσωρινής διαταγής και η ισχύς των αποφάσεων του διαιτητικού δικαστηρίου, αντίστοιχα. Σημειώνεται ότι βασική αρχή για τη λήψη των ασφαλιστικών μέτρων είναι η αρχή της αναλογικότητας, ώστε το διατασσόμενο ασφαλιστικό μέτρο να εξασφαλίζει τις ανάγκες του αιτούντος δίχως να προσβάλλονται υπέρμετρα τα συμφέροντα του καθ' ου το ασφαλιστικό μέτρο. Επίσης, για λόγους τήρησης της αρχής της ισότητας των όπλων των μερών, αντιμετωπίζεται το ζήτημα της προσωρινής διαταγής με βασική προϋπόθεση έκδοσης προσωρινής διαταγής την προηγούμενη ακρόαση του καθ' ου, εκτός αν πιθανολογείται ότι η κλήση αυτού θέτει σε κίνδυνο την αποτελεσματικότητα του μέτρου, οπότε η κλήση σε ακρόαση πραγματοποιείται μετά από την πάροδο είκοσι τεσσάρων (24) ωρών από την έκδοση της προσωρινής διαταγής.

Στην παρ. 5 προβλέπεται η δυνατότητα αναγνώρισης και κήρυξης εκτελεστών των αποφάσεων του διαιτητικού δικαστηρίου περί ασφαλιστικών μέτρων εκτός αν είναι αντίθετες στη δημόσια τάξη, διότι αφενός μεν δεν ήταν σκόπιμη σε κάθε περίπτωση η κρίση του δικαστηρίου των ασφαλιστικών μέτρων για την ύπαρξη και το κύρος της διαιτητικής συμφωνίας, αφετέρου δε απόφαση ασφαλιστικών μέτρων ενός διαιτητικού δικαστηρίου προδήλως στερούμενου δικαιοδοσίας θα προσκρούει ούτως ή άλλως στη δημόσια τάξη. Τέλος, η παρ. 6 καθιερώνει μια πρωτοποριακή διάταξη, σύμφωνα με την οποία ο υπέρ ου το ασφαλιστικό μέτρο μπορεί να υποχρεωθεί σε εύλογη αποζημίωση του καθ' ου σε δύο εναλλακτικά προβλεπόμενες περιπτώσεις. Η πρώτη περίπτωση αποτελεί κύρωση λόγω παράβασης του καθήκοντος καλόπιστης διεξαγωγής της διαιτητικής δίκης, ενώ η δεύτερη συνιστά κύρωση λόγω της ανυπαρξίας ασφαλιστέου δικαιώματος του υπέρ ου.

26 Η προτεινόμενη ρύθμιση ορίζει ότι στη διαιτητική διαδικασία τηρείται η αρχή της ισότητας των όπλων. Παρέχεται δυνατότητα ακρόασης, η οποία όμως σταθμίζεται και με τη διάρθρωση της διαδικασίας και δη με το καθήκον καλόπιστης διεξαγωγής της διαδικασίας.

27 Με την προτεινόμενη ρύθμιση τίθενται οι διαδικαστικοί κανόνες της διαιτησίας. Ειδικότερα, ρυθμίζεται το ιδιαίτερα ευαίσθητο ζήτημα της εμπιστευτικότητας, ως προς την οποία ο νόμος δεν λαμβάνει θέση, αφήνοντας το ζήτημα στα μέρη ή στο διαιτητικό δικαστήριο, είτε ως προς την ύπαρξη ή μη της διαιτησίας είτε ως προς τη διαιτητική διαδικασία είτε ως προς το περιεχόμενο της διαιτητικής απόφασης. Επιπλέον, διευκρινίζονται οι υποχρεώσεις, τα καθήκοντα και η αμοιβή του γραμματέα, σε μια καινοφανή διάταξη σε σχέση με τις υφιστάμενες του ν. 2735/1999 (Α' 167) που κατέλειπαν αρρύθμιστο το εν λόγω ζήτημα.

28 Με την προτεινόμενη διάταξη προβλέπεται ο καθορισμός του τόπου διαιτησίας.

29 Με την προτεινόμενη ρύθμιση διακρίνεται η προσφυγή στη διαιτησία από την αγωγή. Η προσφυγή στη διαιτησία είναι το εναρκτήριο δικόγραφο της διαιτησίας, στο οποίο περιγράφεται συνοπτικώς η υπαγωγή στη διαιτησία της συγκεκριμένης διαφοράς, τα ειδικότερα στοιχεία της οποίας πρέπει να παρατίθενται κατά τον αρμόζοντα κατά τις συγκεκριμένες περιστάσεις βαθμό, η διαιτητική συμφωνία και ενδεχομένως διορίζεται επί πολυμερούς διαιτητικού δικαστηρίου ο διαιτητής του προσφεύγοντος. Στην παρ. 2 καθορίζεται η προθεσμία απάντησης στην προσφυγή, την οποία εκείνος κατά του οποίου στρέφεται η προσφυγή πρέπει να γνωστοποιήσει από την παραλαβή της προσφυγής.

30 Ορίζεται ότι η γλώσσα που χρησιμοποιείται στη διαιτησία αποφασίζεται από τα μέλη και, ελλείψει συμφωνίας, από το διαιτητικό δικαστήριο.

31 Η προτεινόμενη διάταξη είναι εξαιρετικά κρίσιμη, καθώς εισάγει την έννοια της αγωγής στη διαιτησία που αποτελεί το κύριο και βασικό εισαγωγικό δικόγραφο, στο οποίο αναλυτικώς ο ενάγων εκθέτει το αντικείμενο της διαφοράς, το αίτημά του, καθώς και τα πραγματικά γεγονότα που το θεμελιώνουν. Αντίστοιχα, ο εναγόμενος μέσα στην οριζόμενη προθεσμία πρέπει να απαντήσει στην αγωγή, προβάλλοντας τους ισχυρισμούς και τα αιτήματά του. Αμφότερα τα δικόγραφα πρέπει να συνοδεύονται από την επίκληση των συγκεκριμένων αποδεικτικών μέσων για την απόδειξη των ισχυρισμών τους, ανεξάρτητα εάν τα αποδεικτικά αυτά μέσα προσάγονται (όπως τα αποδεικτικά έγγραφα) ή όχι με το αντίστοιχο δικόγραφο. Από τα ανωτέρω καθίσταται απολύτως σαφής η διάκριση μεταξύ αφενός μεν της προσφυγής στη διαιτησία και της απάντησης σ' αυτήν, αφετέρου δε της αγωγής και της απάντησης στην αγωγή.

32 Με την προτεινόμενη διάταξη ρυθμίζεται το ζήτημα της διεξαγωγής της ακροαματικής ή της γραπτής διαδικασίας. Ειδικότερα, με την επιφύλαξη αντίθετης συμφωνίας, το διαιτητικό δικαστήριο αποφασίζει αν θα τηρηθεί ακροαματική διαδικασία ή αν η διαιτητική διαδικασία θα διεξαχθεί με έγγραφα και άλλα στοιχεία. Επισημαίνεται ότι το διαιτητικό δικαστήριο πρέπει να μεριμνά ώστε να μην υπάρχουν στον φάκελο της υπόθεσης και να μη λαμβάνονται, εντεύθεν, υπόψη εκθέσεις πραγματογνωμοσύνης ή αποδεικτικά έγγραφα των οποίων δεν έχουν λάβει γνώση και τα δύο μέρη για λόγους τήρησης της αρχής της ισότητας των όπλων.

33 Με την προτεινόμενη ρύθμιση ορίζεται η διαδικασία ερημοδικίας στο διαιτητικό δικαστήριο.

34 Με την προτεινόμενη ρύθμιση ορίζεται η διαδικασία διορισμού πραγματογνώμονα από το διαιτητικό δικαστήριο.

35 Η προτεινόμενη διάταξη αντιμετωπίζει το ζήτημα της επίδειξης εγγράφων και της προσκομιδής αποδείξεων, η οποία είναι αποδεικτική μέθοδος ευρύτατης χρήσης στη διαιτητική πρακτική. Σύμφωνα με την προτεινόμενη ρύθμιση, το διαιτητικό δικαστήριο έχει, με την επιφύλαξη διαφορετικής συμφωνίας των μερών ή κανόνων αναγκαστικού δικαίου που έχουν εφαρμογή, την εξουσία να επιβάλλει στα μέρη να προσκομίσουν έγγραφα ή άλλα αποδεικτικά μέσα που βρίσκονται στη διάθεσή τους και πιθανολογείται ότι θα έχουν ουσιώδη επίδραση στην έκβαση της διαιτησίας. Η εξουσία αυτή επιτρέπει στο διαιτητικό δικαστήριο να έχει τον ουσιαστικό έλεγχο της αποδεικτικής διαδικασίας και θέτει τις βάσεις για την

αναζήτηση της ουσιαστικής αλήθειας στη διαιτητική δίκη. Η υποχρεωτική, ύστερα από διαταγή του διαιτητικού δικαστηρίου, επίδειξη εγγράφων ή η προσκομιδή αποδείξεων καθιστά τη διαιτησία θεσμό επίλυσης διαφορών απολύτως ισοσθενή προς την πολιτειακή δικαιοδοσία. Η πρακτική εμπειρία από την εφαρμογή αυτών των διαδικασιών στη διεθνή διαιτησία είναι απολύτως θετική. Επιπλέον, προβλέπεται ότι η εξουσία αυτή ασκείται σε κατάλληλο στάδιο της διαδικασίας, ύστερα από αίτηση μέρους ή με πρωτοβουλία του διαιτητικού δικαστηρίου, και αφού έχει ζητηθεί από τα μέρη να εκφράσουν τις απόψεις τους.

36 Η προτεινόμενη διάταξη ρυθμίζει τη δυνατότητα του διαιτητικού δικαστηρίου και των μερών να ζητήσουν τη συνδρομή των τακτικών δικαστηρίων κατά τη διεξαγωγή των αποδείξεων.

37 Με την παρούσα διάταξη ρυθμίζεται το εφαρμοστέο δίκαιο στην ουσία της διαφοράς. Οι παρ. 1, 2 και 4 με πλέον δόκιμο τρόπο αποδίδουν τις ρυθμίσεις του Πρότυπου Νόμου. Στην παρ. 3 αποκαθίσταται η ορθή διάκριση μεταξύ δίκαιης κρίσης και κρίσης κατά την επιείκεια, σύγχυση η οποία αίρεται.

38 Στην προτεινόμενη διάταξη ορίζεται ότι σε περίπτωση περισσότερων διαιτητικών δικαστών, αυτοί αποφασίζουν κατά πλειοψηφία, διαφορετικά υπερισχύει η γνώμη του προέδρου.

39 Στην παρ. 1 αποκαθίσταται η ρύθμιση σχετικά με τη συμβιβαστική επίλυση της διαφοράς, όπως έχει στον Πρότυπο Νόμο, η οποία είχε αλλοιωθεί αδικαιολόγητα με τον ν. 2735/1999 (Α'167).

40 Η προτεινόμενη διάταξη ρυθμίζει τη μορφή και το περιεχόμενο της διαιτητικής απόφασης. Ειδικότερα η παρ. 4 εναρμονίζεται με την παρ. 2 του άρθρου 898 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, και υιοθετεί την ίδια διατύπωση με την παρ. 3 του άρθρου 34 του ν. 2735/1999 (Α' 167), οι οποίες θέτουν ως αφετηρία την κοινοποίηση της απόφασης. Με τον τρόπο αυτό γίνεται σαφές ότι η αγωγή ακύρωσης αποτελεί ένδικο βοήθημα ενώπιον των πολιτειακών δικαστηρίων, ώστε δεν νοείται η αφετηρία της σχετικής αποσβεστικής προθεσμίας να τοποθετείται σε ένα άτυπο κατά τα άνω γεγονός.

41 Το προτεινόμενο άρθρο ρυθμίζει τη διαδικασία περάτωσης της διαιτησίας, τους λόγους περάτωσης, την εξουσία του διαιτητικού δικαστηρίου σε περίπτωση περάτωσης και τη διαδικασία επιμερισμού των δαπανών. Επιπλέον, στην παρ. 5 προστίθεται η δυνατότητα, τρίτο πρόσωπο, εξουσιοδοτημένο από το διαιτητικό δικαστήριο, να καταθέσει τη διαιτητική απόφαση στο Μονομελές Πρωτοδικείο, ευχέρεια που έχει ιδιαίτερη πρακτική σημασία, ιδίως όταν το διαιτητικό δικαστήριο αποτελείται από διαιτητές που δεν έχουν την εγκατάστασή τους στην Ελλάδα.

42 Η προτεινόμενη διάταξη ρυθμίζει τη διαδικασία διόρθωσης και τις προϋποθέσεις αυτεπάγγελτης διόρθωσης της απόφασης μετά την έκδοσή της. Επιπλέον, εισάγεται η ρύθμιση του Πρότυπου Νόμου για τη δυνατότητα έκδοσης συμπληρωματικής διαιτητικής απόφασης για αιτήματα που είχαν υποβληθεί στη διαιτησία, αλλά είχαν παραλειφθεί στη διαιτητική απόφαση.

43 Με την προτεινόμενη ρύθμιση ορίζονται οι λόγοι άσκησης αγωγής ακύρωσης της διαιτητικής απόφασης και επέρχονται αλλαγές συγκριτικά με το υφιστάμενο πλαίσιο του άρθρου 34 του ν. 2735/1999 (Α' 167). Συγκεκριμένα με την υποπερ. αα' της περ. α' της παρ. 2 διευκρινίζεται ότι η ικανότητα των μερών για κατάρτιση διαιτητικής συμφωνίας κρίνεται με βάση το επ' αυτής εφαρμοστέο δίκαιο και επιτρέπεται η άσκηση αγωγής ακύρωσης και κατά της αποφαστικής επί της δικαιοδοσίας του διαιτητικού δικαστηρίου απόφασης. Επιπρόσθετα, με την υποπερ. αε' εισάγονται ως λόγοι ακύρωσης οι περ. 6 και 10 του άρθρου 544 ΚΠολΔ, διότι δεν είναι ανεκτό να είναι μέρος της έννομης τάξης δικαστικές ή διαιτητικές αποφάσεις, οι οποίες βασίζονται σε εκ των υστέρων ανατραπέισα πραγματική βάση ή αποτελούν προϊόν παράνομης πράξης. Σημειώνεται ότι, ήδη και στο πλαίσιο του ν. 2735/1999 (Α'167), υποστηρίζεται στην ελληνική θεωρία, όχι όμως και στη νομολογία, ότι η συνδρομή λόγου αναψηλάφησης αποτελούσε λόγο ακύρωσης διαιτητικής απόφασης λόγω αντίθεσης στη δικονομική δημόσια τάξη. Επίσης, στην παρ. 3 διευκρινίζεται ότι αφετηρία της προθεσμίας της αγωγής ακύρωσης είναι η επίδοση της διαιτητικής απόφασης, καθώς

είχε υπάρξει μια ad hoc απόφαση δικαστηρίου που προκάλεσε σύγχυση ως προς το σημείο αφετηρίας της προθεσμίας (ΑΠ 5/2000). Με την παρ. 4 καθιερώνεται ειδικό απαράδεκτο για λόγους ακύρωσης οι οποίοι προέρχονται από πράξεις ή παραλείψεις του ενάγοντος. Η εν λόγω ρύθμιση συνιστά ουσιαστικά ενσωμάτωση ιδιαίτερα πρωτοποριακών αποφάσεων που διαμόρφωσαν το εν λόγω απαράδεκτο (βλ. ΑΠ 933/1988, ΟλομΑΠ 25/1990). Η προτεινόμενη ρύθμιση της παρ. 5 λειτουργεί υπέρ της διαιτησίας και εξυπηρετεί την οικονομία της δίκης, αφού διαφορετικά το αρμόδιο δικαστήριο θα έπρεπε, λόγω του διαπιστωθέντος ελαττώματος, να ακυρώσει τη διαιτητική απόφαση και τα μέρη να επαναφέρουν με βάση την παρ. 6 τη διαφορά τους στη διαιτησία, προκειμένου αυτή να κριθεί εξ αρχής. Οι περιπτώσεις που το αρμόδιο δικαστήριο αναπέμπει τη διαφορά προς «επανεκδίκαση» είναι ιδίως ελαττώματα, όπως στις υποπερ. αβ', αγ' και αδ' της περ. α' και στην υποπερ. ββ' της περ. β' της παρ. 2, χωρίς πάντως να αποκλείονται και κάποιες εξαιρετικές περιπτώσεις των άλλων λόγων ακύρωσης. Σε κάθε περίπτωση, η δυνατότητα άρσης του ελαττώματος με την αναπομπή στο διαιτητικό δικαστήριο κρίνεται in casu από το αρμόδιο για την ακύρωση δικαστήριο, λαμβάνοντας υπόψη τις θέσεις των μερών. Η αναπομπή της διαφοράς στο διαιτητικό δικαστήριο στις περισσότερες των περιπτώσεων θα επιβάλλει, εν όλω ή εν μέρει, αναδίκαση της υπόθεσης ή έστω, κατά περίπτωση, την παροχή της παραληφθείσας ακρόασης. Για τον λόγο αυτό η προτεινόμενη ρύθμιση λαμβάνει μέριμνα για ενδεχόμενη παράταση της αρχικώς ορισθείσας προθεσμίας έκδοσης της διαιτητικής απόφασης από το ίδιο το διαιτητικό δικαστήριο, εφόσον συντρέχει σπουδαίος λόγος. Η παρ. 6 στοχεύει στην αναβίωση της διαιτητικής συμφωνίας ως προς την κριθείσα διαφορά και συνεπώς στην ανάκτηση της δικαιοδοσίας του διαιτητικού δικαστηρίου (βλ. ΟλομΑΠ 1549/1979, ΑΠ 686/1977). Ακολούθως, η πρακτική σημασία της παρ. 7 έγκειται στο γεγονός ότι η παραίτηση των μερών από την αγωγή ακύρωσης της διαιτητικής απόφασης με έγγραφη συμφωνία δεν επιφέρει και παραίτηση από την ακυρωτική δικαστική προστασία. Στην περίπτωση που γίνει δεκτός σχετικός λόγος ανακοπής, που προβάλλεται στη διαδικασία αναγκαστικής εκτέλεσης, ακυρώνεται ο εκτελεστός τίτλος.

44 Η προτεινόμενη διάταξη, σε σχέση με την αντίστοιχη ρύθμιση του άρθρου 35 του ν. 2735/1999 (Α' 167) παραπέμπει απευθείας στις διατάξεις του ΚΠολΔ περί δεδουλευμένων των δικαστικών αποφάσεων. Επιπλέον, ορίζεται ότι το δεδουλευμένο καταλαμβάνει και προδικαστικά ζητήματα που κρίθηκαν από το διαιτητικό δικαστήριο και εμπίπτουν στη διαιτητική συμφωνία, όπως το κύρος της σύμβασης ή η σχετική ικανότητα των μερών. Η ρύθμιση αυτή εξυπηρετεί την οικονομία της δίκης αφού τα ζητήματα αυτά δεν θα χρειαστεί να υπαχθούν εκ νέου στην κρίση του διαιτητικού δικαστηρίου, αποφεύγοντας έτσι την έκδοση αντιφατικών αποφάσεων. Τέλος, εισάγεται νέα ρύθμιση, που δεν προβλέπεται στον Πρότυπο Νόμο και ορίζει ότι η διαιτητική απόφαση ενεργεί έναντι τρίτων προσώπων, μόνον αν τα πρόσωπα αυτά δεσμεύονται από τη διαιτητική συμφωνία. Πρόκειται για άποψη που κρατεί σχεδόν απολύτως στο διεθνές πεδίο. Κατά τα λοιπά οι λοιπές ρυθμίσεις του άρθρου αυτού παραμένουν ως είχαν στον ν. 2735/1999.

45 Η προτεινόμενη διάταξη είναι ιδιαίτερα σημαντική, διότι καθιερώνει κατά παραπομπή τη Σύμβαση της Νέας Υόρκης [ν.δ. 4220/1961 «Περί κυρώσεως της εν Νέα Υόρκη την 10ην Ιουνίου 1958 υπογραφείσας συμβάσεως περί αναγνώρισεως και εκτελέσεως αλλοδαπών διαιτητικών αποφάσεων» (Α' 173)] ως το γενικώς ισχύον νομοθετικό καθεστώς της αναγνώρισης και εκτέλεσης αλλοδαπών διαιτητικών αποφάσεων, δηλαδή ακόμη και σε όσες περιπτώσεις η υπό αναγνώριση αλλοδαπή διαιτητική απόφαση δεν εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής της Σύμβασης της Νέας Υόρκης. Είναι αυτονόητο ότι οι επιφυλάξεις αμοιβαιότητας και εμπορικότητας δεν εφαρμόζονται εν προκειμένω. Έτσι, το πεδίο εφαρμογής των άρθρων 903 και 906 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας έχει συρρικνωθεί εντελώς κατά το ουσιαστικό του μέρος και στην πραγματικότητα οι διατάξεις αυτές διατηρούνται σε εφαρμογή μόνο κατά το μέρος που καθορίζουν την ακολουθητέα διαδικασία για την αναγνώριση και εκτέλεση αλλοδαπών διαιτητικών αποφάσεων στην Ελλάδα.

46 Με τη την προτεινόμενη διάταξη εισάγεται μία σύγχρονη ρύθμιση για τους οργανισμούς θεσμικής διαιτησίας, δεδομένου ότι η προβλεπόμενη διαδικασία ίδρυσής τους κατά το άρθρο 902 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας έχει αποδεχθεί ανεπαρκής για την αντιμετώπιση των σύγχρονων αναγκών.

Ορίζεται ειδικότερα ότι οι οργανισμοί θεσμικής διαιτησίας ιδρύονται με απλή δήλωση (όχι άδεια) που κατατίθεται στο Υπουργείο Δικαιοσύνης. Τη δήλωση αυτή μπορούν να υποβάλουν και ήδη λειτουργούντες οργανισμοί θεσμικής διαιτησίας, εφόσον πληρούν τις προϋποθέσεις του παρόντος νόμου. Ο λόγος περιορισμού των εν δυνάμει οργανισμών θεσμικής διαιτησίας σε ανώνυμες εταιρίες ή νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου έγκειται στη διαφάνεια αλλά και στην ευελιξία του νομικού προσώπου. Το ελάχιστο προβλεπόμενο κεφάλαιο της ανώνυμης εταιρίας οφείλεται διότι η λειτουργία ενός οργανισμού θεσμικής διαιτησίας απαιτεί σοβαρή και δαπανηρή οργάνωση, προκειμένου να μπορεί να επιτελέσει την υποστηρικτική του λειτουργία σε έναν θεσμό εξώδικης επίλυσης των διαφορών. Επίσης, διευκρινίζεται ότι οργανισμοί θεσμικής διαιτησίας που έχουν εγκύρως συσταθεί και λειτουργούν στην αλλοδαπή, μπορούν να προσφέρουν υπηρεσίες θεσμικής διαιτησίας στην Ελλάδα.

47 Παρέχεται εξουσιοδότηση στον Υπουργό Δικαιοσύνης να καθορίζει, με απόφασή του, κάθε αναγκαίο ζήτημα για το αρχείο των οργανισμών θεσμικής διαιτησίας σύμφωνα με το άρθρο 46, όπως την αρμόδια υπηρεσία και τον τρόπο τήρησης του αρχείου των υποβληθεισών δηλώσεων των οργανισμών θεσμικών διαιτησιών.

48 Εισάγονται μεταβατικές ρυθμίσεις, σύμφωνα με τις οποίες διαιτησίες οι οποίες άρχισαν μέσω αίτησης διαιτησίας πριν από την έναρξη ισχύος του παρόντος εξακολουθούν να διέπονται από τον ν. 2735/1999 (Α' 167) και οι μόνιμες διαιτησίες που ρυθμίζονται από το άρθρο 902 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας και τα άρθρα 131 και 132 του ν. 4194/2013 (Α' 208) εξακολουθούν να διέπονται από τις οικείες διατάξεις.

49 Με την αξιολογούμενη ρύθμιση καταργείται ο ν. 2735/1999 (Α' 167).

50 Με την προτεινόμενη ρύθμιση ορίζεται ότι σε υποθέσεις αρμοδιότητας της Ολομέλειας του Ελεγκτικού Συνεδρίου, η Ολομέλεια έχει τη δυνατότητα, εκτιμώντας τις περιστάσεις, να δίνει στη δημοσιότητα μέσω του Προέδρου του Δικαστηρίου, μετά το τέλος της διάσκεψης, σύντομη ανακοίνωση για το περιεχόμενο της απόφασης που έλαβε και την ημερομηνία που εκτιμάται ότι πρόκειται να δημοσιευθεί το κείμενο της. Η ρύθμιση υπαγορεύεται από την ανάγκη άμεσης και έγκυρης ενημέρωσης των πολιτών και κάθε άλλου ενδιαφερόμενου δημόσιου ή ιδιωτικού φορέα σχετικά με τις μεζιζονος σημασίας αποφάσεις της Ολομέλειας του Δικαστηρίου, στο πλαίσιο πρότυπης δίκης, προδικαστικού ερωτήματος, παραπομπής σύμφωνα με την παρ. 5 του άρθρου 100 του Συντάγματος, αναίρεσης, καθώς και στις διαφορές από τον προσυμβατικό έλεγχο.

51 Με την αξιολογούμενη ρύθμιση επιδιώκεται η επιτάχυνση του ελέγχου καθόσον οι συμβάσεις με προϋπολογιζόμενη δαπάνη από ένα εκατομμύριο (1.000.000) μέχρι ένα εκατομμύριο επτακόσιες χιλιάδες (1.700.000,00) ευρώ θα κατανεμηθούν, αντί των τριών κλιμακίων προσυμβατικού ελέγχου, ισόρροπα στις σχεδόν 100 Υπηρεσίες Επιτρόπων που διαθέτει το Δικαστήριο σε όλη τη χώρα.

Περαιτέρω, η προτεινόμενη αύξηση του χρηματικού ορίου κατανομής της εκατέρωθεν αρμοδιότητας ελέγχου μεταξύ επιτρόπων και κλιμακίων του Ελεγκτικού Συνεδρίου δεν θα έχει δυσμενείς συνέπειες στον συνολικό προγραμματισμό του ελεγκτικού έργου του Ελεγκτικού Συνεδρίου, δοθέντος ότι οι επίτροποι διαθέτουν κατά μέσο όρο περί το είκοσι τοις εκατό (20%) του ελεγκτικού τους χρόνου στον προσυμβατικό έλεγχο και ο ανακαθορισμός του χρηματικού ορίου θα επιφέρει μια αύξηση στο τριάντα τοις εκατό (30%) περίπου του ποσοστού αυτού. Αντιθέτως, η προτεινόμενη αύξηση θα έχει ευρύτερες ευεργετικές συνέπειες στο Δικαστήριο, αφενός με την πρόσδοση μεγαλύτερου κύρους στους επιτρόπους και, συνεπώς, την αύξηση του κινήτρου απόδοσής τους, και αφετέρου την απαλλαγή των κλιμακίων από έναν αισθητό όγκο εργασίας, ώστε να ανταποκριθούν καλύτερα στις πιεστικές απαιτήσεις επιτάχυνσης του ελέγχου τους, τηρώντας πάντα την υψηλή ποιότητα των εργασιών τους.

52 Με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις οι Πάρεδροι του Ελεγκτικού Συνεδρίου ως μονομελή δικαστήρια θα αναλάβουν να εκδικάσουν όλες τις δεκάδες χιλιάδων εκκρεμείς συνταξιοδοτικές υποθέσεις που δεν εμφανίζουν καμία νομική δυσκολία, καθώς αυτό έχει ήδη επιλυθεί από την Ολομέλεια του Δικαστηρίου. Με την προτεινόμενη ρύθμιση επιβεβαιώνεται ο σεβασμός στις αρχές της δίκαιης δίκης, όπως η

δημοσιότητα, η άμυνα των διαδίκων και η προσφυγή σε δεύτερο βαθμό δικαιοδοσίας. Συγχρόνως αποκλείονται καταχρηστικές συμπεριφορές από διαδίκους, με τις οποίες, ενόψει του τεράστιου όγκου των εκκρεμών υποθέσεων, προκαλείται αδικαιολόγητη καθυστέρηση στην εκ μέρους του Δικαστηρίου απονομή δικαιοσύνης σε άλλους διαδίκους που έχουν πραγματική ανάγκη να εκδικασθεί ταχέως η υπόθεσή τους. Για να ανταποκριθεί το Δικαστήριο στις οργανωτικές απαιτήσεις που θα ανακύψουν από την εφαρμογή των νέων ρυθμίσεων επιβάλλεται να ενισχυθεί ο αριθμός των Παρέδρων που υπηρετούν σε αυτό, χωρίς να απαιτείται αύξηση των οργανικών θέσεων, η οποία θα έχει μακροχρόνιες δημοσιονομικές συνέπειες. Αντίθετα, προτείνεται το προσωρινό μέτρο της εκτός οργανικών θέσεων προαγωγής Εισηγητών του Δικαστηρίου που έχουν προϋπηρεσία επτά και πλέον ετών στον βαθμό του Παρέδρου. Το μέτρο αφορά δεκατρείς δικαστές και θα ισχύσει για πέντε περίπου έτη, λόγω των συνταξιοδοτήσεων που επέρχονται με τις οποίες όσοι προαχθούν εκτός οργανικών θέσεων θα καταλάβουν οργανικές.

53 Με την προτεινόμενη ρύθμιση προβλέπεται ο ορισμός στο Διοικητικό Συμβούλιο της Εθνικής Σχολής Δικαστικών Λειτουργιών ενός δικαστικού υπαλλήλου του Ελεγκτικού Συνεδρίου, με τον αναπληρωτή του, στη θέση του εκπροσώπου της Ομοσπονδίας Δικαστικών Υπαλλήλων, όταν η ημερήσια διάταξη του Διοικητικού Συμβουλίου περιλαμβάνει ζητήματα που αφορούν ειδικώς στην επιλογή, κατάρτιση και επιμόρφωση των δικαστικών υπαλλήλων του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

54 Με την προτεινόμενη ρύθμιση προβλέπεται η υπαγωγή της επιλογής, της κατάρτισης και της επιμόρφωσης των δικαστικών υπαλλήλων του Ελεγκτικού Συνεδρίου στην Εθνική Σχολή Δικαστικών Λειτουργιών. Περαιτέρω ορίζεται η συμμετοχή εκπροσώπων του Ελεγκτικού Συνεδρίου στα όργανα διοίκησης και στους εισαγωγικούς και εξαγωγικούς διαγωνισμούς στους οποίους θα συμμετέχουν υποψήφιοι για το Ελεγκτικό Συνέδριο. Ο εισαγωγικός διαγωνισμός παραμένει κοινός για όλους τους υποψηφίους, με ειδικό μάθημα εξέτασης για τους υποψηφίους κατάληψης θέσεων του Ελεγκτικού Συνεδρίου. Η πρώτη φάση εκπαίδευσης στη Σχολή παραμένει επίσης κοινή, με την ειδίκευση για τους υποψηφίους του Ελεγκτικού Συνεδρίου να επιφυλάσσεται στη δεύτερη φάση.

55 Η προτεινόμενη ρύθμιση αποβλέπει στην ενίσχυση των εσόδων των ειδικών διανεμητικών λογαριασμών που υφίστανται στους κατά τόπους συλλόγους των δικαστικών επιμελητών. Η θέσπιση παρακράτησης υπέρ διανεμητικού λογαριασμού εξασφαλίζει την είσπραξη των πόρων των συλλόγων δικαστικών επιμελητών και την επιβαλλόμενη από τον ρόλο τους οικονομική τους ανεξαρτησία, ενισχύει την αλληλεγγύη μεταξύ των μελών και συμβάλλει στην αποτροπή και καταπολέμηση φαινομένων αθέμιτων πρακτικών που υπονομεύουν την αποτελεσματική εφαρμογή των διατάξεων του Κώδικα Δικαστικών Επιμελητών και την ισότητα πρόσβασης των πολιτών στις διαδικασίες επιδόσεων και αναγκαστικών εκτελέσεων, διαδικασίες που συνιστούν κρίσιμο τμήμα του δικαιώματος πρόσβασης στη δικαιοσύνη όπως πάγια κρίνουν τα ελληνικά και διεθνή δικαστήρια.

56 Με την προτεινόμενη διάταξη ρυθμίζεται το ζήτημα των αρμοδιοτήτων της Γενικής Συνέλευσης του εκάστοτε συλλόγου δικαστικών επιμελητών.

57 Με την προτεινόμενη διάταξη ρυθμίζεται το ζήτημα της απαρτίας της Γενικής Συνέλευσης του εκάστοτε συλλόγου δικαστικών επιμελητών σχετικά με τη συζήτηση και λήψη απόφασης των ζητημάτων του άρθρου 51 του Κώδικα Δικαστικών Επιμελητών που αφορά στη λειτουργία του Ειδικού Διανεμητικού Λογαριασμού.

58 Η προτεινόμενη ρύθμιση αποσκοπεί στην ενδυνάμωση του θεσμού του νομικού παραστάτη, ο οποίος συμμετέχει στη διαδικασία της διαμεσολάβησης μέσω της επιμόρφωσής τους. Ο θεσμός της διαμεσολάβησης ως εναλλακτικός τρόπος επίλυσης διαφορών συμπληρώνει το παραδοσιακό σύστημα απονομής της δικαιοσύνης, αποφορτίζοντας την αυξημένη δικαστική ύλη των δικαστηρίων και επισπεύδοντας τις διαδικασίες επίλυσης διαφορών. Ο νομικός παραστάτης είναι ο πληρεξούσιος δικηγόρος, ο οποίος παρίσταται υποχρεωτικά και στην υποχρεωτική αρχική συνεδρία της διαδικασίας

διαμεσολάβησης για επιλεγμένες κατηγορίες υποθέσεων και φυσικά και σε όλη τη διαμεσολάβηση, εφόσον τα μέρη επιλέξουν να επιλύσουν τις διαφορές τους με αυτόν το εξωδικαστικό τρόπο. Επίσης, ο ρόλος του δικηγόρου - νομικού παραστάτη είναι κομβικός, διότι ο πολίτης αρχικά απευθύνεται στον δικηγόρο του για να βρει λύση στο πρόβλημα που έχει με κάποιο τρίτο πρόσωπο. Συνεπώς, ο ρόλος του νομικού παραστάτη είναι καθοριστικός καθώς αποτελεί το σημείο αναφοράς επιλογής ή μη της διαδικασίας διαμεσολάβησης για τον έκαστο των μερών, όσο και ως κομβικός θεσμικός παράγων της δικαιοσύνης που συλλειτουργεί για την ομαλή υλοποίηση της συγκεκριμένης Εναλλακτικής Ενέργειας Διαμεσολάβησης (ΕΕΔ).

Η ενδυνάμωση του θεσμού θα προκύψει, μεταξύ άλλων, από την υλοποίηση επιμορφωτικών σεμιναρίων σε δικηγόρους που θα δηλώσουν συμμετοχή. Η ομάδα στόχος είναι 12.500 δικηγόροι (εκτιμάται ότι περίπου το 30% των δικηγόρων ασχολείται με τη διαδικασία της διαμεσολάβησης) και τα σεμινάρια έχουν ως στόχο την ενημέρωση σχετικά με τον θεσμό, προκειμένου να ενισχυθεί η συμμετοχή των δικηγόρων στον θεσμό και να ενδυναμωθούν γνωστικά για την αποτελεσματικότερη έκβαση μίας διαδικασίας διαμεσολάβησης, αρχής γενομένης της ΥΑΣ.

Για τους ανωτέρω λόγους, θεσπίζεται η δυνατότητα οι δικηγόροι να παρακολουθήσουν εξειδικευμένα επιμορφωτικά σεμινάρια σε συγκεκριμένα ζητήματα που αφορούν στον ως άνω ρόλο τους, τα οποία υλοποιούνται για το σύνολο των ενδιαφερόμενων δικηγόρων που θα υποβάλλουν αίτηση κατόπιν ανοικτής πρόσκλησης του Υπουργείου Δικαιοσύνης που δημοσιεύεται στην ιστοσελίδα του. Επιπλέον, παρέχεται εξουσιοδότηση στους Υπουργούς Δικαιοσύνης, Ανάπτυξης και Επενδύσεων, Δικαιοσύνης και Οικονομικών να καθορίζουν τις ειδικότερες λεπτομέρειες για τη διαδικασία, το περιεχόμενο, τη διάρκεια της επιμόρφωσης, το ύψος της αποζημίωσης των φορέων επιμόρφωσης και τον τρόπο επιλογής τους, το ύψος του επιδόματός που πρόκειται να λάβουν οι επιμορφούμενοι δικηγόροι, τον τρόπο καταβολής του και τον τρόπο επιλογής τους στα επιμορφωτικά σεμινάρια του πρώτου εδαφίου της παρ. 1 και τον τρόπο καταβολής αυτού, καθώς και κάθε άλλο ειδικότερο ζήτημα και λεπτομέρεια για την εφαρμογή του παρόντος.

59 Με την προτεινόμενη ρύθμιση, εξομοιώνονται οι αποδοχές που λαμβάνουν ο Πρόεδρος και οι Σύμβουλοι της Ενιαίας Αρχής Δημοσίων Συμβάσεων (ΕΑΔΗΣΥ) με αυτές του Προέδρου και των Μελών του Ανώτατου Συμβουλίου Επιλογής Προσωπικού (ΑΣΕΠ). Η εξομοίωση αυτή κρίνεται σκόπιμη και επιβεβλημένη, λαμβάνοντας υπόψη την αύξηση των ευθυνών, του φόρτου εργασίας και του όγκου των αρμοδιοτήτων της ΕΑΔΗΣΥ μετά από τη συγχώνευση σε αυτήν δύο Ανεξάρτητων Αρχών, της Αρχής Εξέτασης Προδικαστικών Προσφυγών (ΑΕΠΠ) του ν. 4412/2016 (Α'1471) και της Ενιαίας Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Συμβάσεων (ΕΑΑΔΗΣΥ) του ν. 4013/2011 (Α'204). Σημειώνεται, ότι πέραν του τεράστιου όγκου προδικαστικών προσφυγών (περίπου 2.300 προσφυγές, 1000 παρεμβάσεις, 1800 οριστικές αποφάσεις και πάνω από 1100 αποφάσεις προσωρινών μέτρων της ΕΑΔΗΣΥ κατ' έτος) που χειρίζονται σήμερα οκτώ (8) Σύμβουλοι και δέκα έξι (16) ενεργά μέλη, εντός ασφυκτικών προθεσμιών καλούνται συγχρόνως, στο πλαίσιο της γνωμοδοτικής αρμοδιότητας της Αρχής, μεταξύ άλλων να γνωμοδοτήσουν επί ζητημάτων δημοσίων συμβάσεων, να εγκρίνουν σχέδια υπουργικών αποφάσεων και εγκυκλίων, να καταρτίσουν υποδείγματα διακηρύξεων και τεύχη δημοπράτησης για συμβάσεις έργων, προμηθειών και υπηρεσιών, να παρέχουν κατευθύνσεις στις αναθέτουσες αρχές και να συμμετέχουν σε νομοπαρασκευαστικές επιτροπές και σε ευρωπαϊκά θεσμικά όργανα και διεθνείς οργανισμούς για θέματα δημοσίων συμβάσεων.

60 Με την προτεινόμενη ρύθμιση επεκτείνεται η καταβολή της μηνιαίας αποζημίωσης για συμμετοχή στο Ανώτατο Ειδικό Δικαστήριο (ΑΕΔ), που προβλέπεται στο άρθρο 6 του ν. 2521/1997 (Α' 174), σε συνδυασμό με την παρ. 4 του άρθρου 2 του ν. 345/1976 (Α' 176), στον Επίτροπο της Επικρατείας στο Ελεγκτικό Συνέδριο και τον Επίτροπο της Επικρατείας των Τακτικών Διοικητικών Δικαστηρίων, οι οποίοι εξομοιώνονται βαθμολογικά και μισθολογικά με τους Αντιπροέδρους των Ανωτάτων Δικαστηρίων, σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 66 του ν. 4938/2022 (Α' 109) και το άρθρο 29 του ν. 3205/2003 (Α'

297)

Με την αξιολογούμενη ρύθμιση επιλύονται τα ερμηνευτικά ζητήματα που έχουν ανακύψει σχετικά με τα

εδάφια πρώτο και δεύτερο της παρ. 1 του άρθρου 13 του ν. 2882/2001 ως προς τον οριστικό προσδιορισμό της αποζημίωσης για την απαλλοτρίωση έκτασης γης και συγκεκριμένα τον κρίσιμο χρόνο που θα ληφθεί υπόψη για τον υπολογισμό της αξίας του απαλλοτριούμενου ακινήτου, τα οποία έχουν απασχολήσει τόσο τα ελληνικά δικαστήρια (βλ. ΟΛΑΠ 14/2011 και ΟΛΑΠ 2/2015) όσο και το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (αποφάσεις της 20ης.7.2017 - Πουλημένος κλπ. κατά Ελλάδα, της 14ης.11.2019 - Τσιγαράς κατά Ελλάδα και της 2ας.6.2022 - Bacht ΑΕ κατά Ελλάδος). Η ΟΛΑΠ 14/2011 (Υπόθεση Τσιγαράς), έκρινε, κατά πλειοψηφία, ότι «σε περίπτωση παρέλευσης έτους από τη συζήτηση της αίτησης περί προσωρινού προσδιορισμού της αποζημίωσης ή επί ασκήσεως απευθείας ενώπιον του εφετείου αίτησης για τον οριστικό προσδιορισμό, ως κρίσιμος χρόνος για τον υπολογισμό της αξίας του απαλλοτριούμενου ακινήτου νοείται ο χρόνος της συζήτησης κατά την οποία εκφωνήθηκε η υπόθεση και άρχισε η εκδίκασή της, ανεξάρτητα αν το εφετείο άρχισε ή όχι να εξετάζει την ουσία της. Και τούτο, διότι κατά τη συζήτηση αυτή παγιοποιείται το αντικείμενο της αποδεικτικής διαδικασίας και της δικαστικής έρευνας. Έτσι, αν κατά την πρώτη συζήτηση διατάχθηκε πραγματογνωμοσύνη, η αξία του απαλλοτριούμενου ακινήτου θα υπολογισθεί με βάση το χρόνο αυτής της συζήτησης και όχι εκείνης που γίνεται μετά τη διενέργεια της πραγματογνωμοσύνης.» Η άποψη της μειοψηφίας ήταν ότι με τις διατάξεις του Συντάγματος και της Ευρωπαϊκής Σύμβασης Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (ΕΣΔΑ) «κατοχυρώνεται ο σεβασμός της περιουσίας του προσώπου, το οποίο μπορεί να τη στερηθεί μόνο για λόγους δημόσιας ωφέλειας και μετά από καταβολή αποζημίωσης, η οποία πρέπει να είναι πλήρης και να ανταποκρίνεται στην αξία του απαλλοτριωμένου ακινήτου κατά τον χρόνο συζήτησης ενώπιον του δικαστηρίου της αίτησης καθορισμού (προσωρινού ή οριστικού σε περίπτωση παράλειψης του προσωρινού ή παρέλευσης έτους από τον χρόνο συζήτησης για τον προσωρινό προσδιορισμό). Από τις διατάξεις αυτές συνάγεται ότι για τη διασφάλιση του σκοπού [του Συντάγματος και της ΕΣΔΑ], που είναι ο καθορισμός πλήρους αποζημίωσης, κρίσιμος χρόνος είναι ο χρόνος κατά τον οποίο συζητείται η υπόθεση και ακολούθως ερευνάται η ουσία της και όχι αυτός κατά τον οποίο εκφωνήθηκε η υπόθεση και ακολούθως αναβλήθηκε από το πινάκιο ή για οποιονδήποτε άλλο λόγο, όπως έκδοση παρεμπόπτουσας απόφασης. Και τούτο, διότι η νέα διάταξη του άρθρου 17 παρ. 2 εδ γ' του Συντάγματος έχει ως δικαιολογητικό λόγο τη θέση ότι κρίσιμος χρόνος καθορισμού της αποζημίωσης δεν πρέπει να είναι κατ' ανάγκην ο χρόνος της πρώτης συζήτησης, αλλά εκείνος που βρίσκεται εγγύτερα στο χρόνο της καταβολής.» Την άποψη της πλειοψηφίας ακολούθησε και η μεταγενέστερη ΟΛΑΠ 2/2015, έκτοτε δε είναι πάγια η νομολογία του Αρείου Πάγου επ' αυτού.

Με αφορμή την ανωτέρω απόφαση ο αναιρεσείων προσέφυγε στο ΕΔΔΑ, το οποίο έκρινε (απόφαση της 14ης.11.2019 - Τσιγαράς κατά Ελλάδα) ότι αφού από τη συζήτηση για τον προσωρινό προσδιορισμό, μέχρι την τελευταία (μετ' απόδειξη) συζήτηση για τον οριστικό προσδιορισμό, είχαν περάσει τέσσερα έτη, το δικαστήριο έπρεπε να λάβει υπόψη του τα στοιχεία που καθιστούσαν πλέον την αποζημίωση μη ανάλογη με την αξία του ακινήτου κατά τον χρόνο εκδόσεως της αποφάσεως. Συνεπώς, ο προσφεύγων επιβαρύνθηκε δυσανάλογα, γεγονός που διέρρηξε τη δίκαιη ισορροπία μεταξύ των απαιτήσεων γενικού συμφέροντος και της προστασίας του δικαιώματος στην ειρηνική απόλαυση της περιουσίας. Κατόπιν τούτου, έκρινε ότι υπήρξε παραβίαση του άρθρου 1 του Πρώτου Πρόσθετου Πρωτοκόλλου της σύμβασης και καθόρισε την αποζημίωση με βάση τη (μεγαλύτερη) αξία των ακινήτων, κατά το χρόνο εκδόσεως της οριστικής αποφάσεως για τον οριστικό προσδιορισμό. Συνεπώς, το ΕΔΔΑ δέχτηκε ως ορθότερη την άποψη της μειοψηφίας της ΟΛΑΠ 14/2011. Το ίδιο είχε αποφανθεί το ΕΔΔΑ και στην απόφαση της 20ης.7.2017 - Πουλημένος κλπ. κατά Ελλάδα.

Σε αντίθεση με τις ανωτέρω αποφάσεις, με τις οποίες κρίθηκε ότι η αξία των ακινήτων έπρεπε να υπολογισθεί κατά τον χρόνο της τελευταίας συζήτησης του οριστικού προσδιορισμού, με την απόφαση της 2ας.6.2022 (Bacht ΑΕ κατά Ελλάδα), το ΕΔΔΑ αποφάσισε ότι υπήρξε παραβίαση του άρθρου 1 του Πρώτου Πρόσθετου Πρωτοκόλλου της σύμβασης και υπολόγισε την οφειλόμενη στον προσφεύγοντα αποζημίωση, με βάση τον προσωρινό προσδιορισμό, παρότι η προσδιορισθείσα πρώτη δικάσιμος για τον οριστικό προσδιορισμό ήταν μετά την παρέλευση έτους από τη συζήτηση του προσωρινού.

Συμπερασματικά, το ΕΔΔΑ, αντλώντας επιχείρημα και από την αιτιολογική έκθεση της παρ. 1 του άρθρου 13 του ν. 2882/2001, κατά την οποία η διάταξη αυτή τέθηκε «προς όφελος του δικαιούχου της αποζημίωσης» (βλ. σκέψη 18 απόφασης της 2ας.6.2022), ερευνά σε κάθε περίπτωση ποιος είναι ο πλέον ωφέλιμος για τον ιδιοκτήτη του απαλλοτριούμενου χρόνος, λαμβάνοντας υπόψη τις ιδιαίτερες

περιστάσεις κάθε υπόθεσης. Αν παρήλθε μεν ένα έτος από τη συζήτηση του προσωρινού προσδιορισμού, μέχρι τη συζήτηση του οριστικού, η αξία όμως των απαλλοτριούμενων ακινήτων ήταν μεγαλύτερη κατά τον χρόνο του προσωρινού προσδιορισμού, ερευνάται αν η υπέρβαση του έτους οφείλεται στη μη τήρηση εκ μέρους του δικαστηρίου των προθεσμιών του Κώδικα Αναγκαστικών Απαλλοτριώσεων Ακινήτων, όπως της παρ. 6 του άρθρου 19, της παρ. 10 του άρθρου 19 και του δεύτερου εδαφίου της παρ. 3 του άρθρου 20, οπότε και λαμβάνεται υπόψη για τον υπολογισμό της αποζημίωσης, ο χρόνος της συζήτησης για τον προσωρινό προσδιορισμό. Σε περίπτωση παρέλευσης έτους από τη συζήτηση της αιτήσεως περί προσωρινού προσδιορισμού της αποζημίωσης ή επί ασκήσεως απευθείας ενώπιον του εφετείου αιτήσεως για τον οριστικό προσδιορισμό, κρίσιμος χρόνος για τον υπολογισμό της αξίας του απαλλοτριούμενου ακινήτου είναι ο χρόνος κατά τον οποίο συζητείται η υπόθεση του οριστικού προσδιορισμού και ερευνάται η ουσία της, και όχι αυτός κατά τον οποίο εκφωνήθηκε η υπόθεση και αναβλήθηκε (από το πινάκιο ή για οποιονδήποτε άλλο λόγο, όπως έκδοση παρεμπίπτουσας απόφασης).

62 Με την προτεινόμενη διάταξη ρυθμίζονται ζητήματα που σχετίζονται με τη σύσταση ομάδων εργασίας σε προγράμματα αρμοδιότητας Υπουργείου Δικαιοσύνης και την αμοιβή των μελών τους.

63 Με την προτεινόμενη διάταξη αντιμετωπίζονται προβλήματα που ανακύπτουν ή σχετίζονται με τη συμμετοχή δικαστικών ή εισαγγελικών λειτουργιών σε επιτροπές και ομάδες εργασίας για τον σχεδιασμό, τη μελέτη, την επεξεργασία, την παρακολούθηση και την αξιολόγηση προγραμμάτων αρμοδιότητας του Υπουργείου Δικαιοσύνης.

64 Με την προτεινόμενη διάταξη αντιμετωπίζονται προβλήματα που ανακύπτουν ή σχετίζονται με τη συμμετοχή δικαστικών υπαλλήλων και λοιπών προσώπων σε επιτροπές και ομάδες εργασίας για τον σχεδιασμό, τη μελέτη, την επεξεργασία, την παρακολούθηση και την αξιολόγηση προγραμμάτων αρμοδιότητας του Υπουργείου Δικαιοσύνης.

...

73 Ορίζεται ότι η ισχύς του παρόντος νόμου αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Αιτιολογική έκθεση (Άρθρα 65-69)

Η «ταυτότητα» της αξιολογούμενης ρύθμισης

Ποιο ζήτημα αντιμετωπίζει η αξιολογούμενη ρύθμιση;

Άρθρα 1-3: Αντιμετωπίζουν το ζήτημα του όγκου και του αριθμού των διαδικαστικών και λοιπών εγγράφων της πολιτικής δίκης. Ειδικότερα, σε πολλές υποθέσεις ο όγκος των προσαγόμενων εγγράφων σε συνδυασμό με τον αυξημένο πολλές φορές αριθμό διαδίκων, δημιουργεί δυσχέρειες κατά την επεξεργασία του φακέλου της δικογραφίας, με αποτέλεσμα να επιβραδύνεται ο χρόνος έκδοσης της απόφασης. Σημειώνεται, ότι η εν λόγω προσκόμιση εγγράφων είναι απρόθεσμη. Πρόκειται για ατελή δικονομική διάταξη που δεν επιφέρει κύρωση, όπως το απαράδεκτο της προσκόμισης κ.λπ. Είναι επιβοηθητικής φύσεως και τα εν λόγω έγγραφα προσκομίζονται είτε ηλεκτρονικά, είτε με φυσική παράδοση σε υλικό ψηφιακό φορέα.

Άρθρο 4: Με την παρούσα ρύθμιση διορθώνονται παροράματα του ν. 4938/2022 (Α' 109) στις ρυθμίσεις για την επιθεώρηση των δικαστηρίων, των εισαγγελιών και των δικαστικών λειτουργιών. Συγκεκριμένα, στην παρ. 6 του άρθρου 97 του ν. 4938/2022 η λέξη «επόμενου» αντικαθίσταται από τη λέξη «μετέπόμενου» προς διόρθωση παροράματος στον καθορισμό του χρονικού διαστήματος της θητείας

των επιθεωρητών συμβούλων επικρατείας (παρ. 1), στην παρ. 2 του άρθρου 100 του ν. 4938/2022 επέρχεται τροποποίηση ως προς τον χρόνο που καταλαμβάνει η επιθεώρηση που διενεργούν οι σύμβουλοι επικρατείας, αεροπαγίτες και αντεισαγγελείς του Αρείου Πάγου προς διόρθωση παροράματος ως προς το ανωτέρω χρονικό διάστημα (παρ. 2) και στο πρώτο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 102 του ν. 4938/2022 μετά τη λέξη «εισαγγελία» προστίθενται οι λέξεις «ή το τριμελές συμβούλιο διεύθυνσης του δικαστηρίου» προς διόρθωση παροράματος ως προς το όργανο που είναι αρμόδιο να συντάξει την έκθεση απολογισμού του έργου του δικαστηρίου ή της εισαγγελίας (παρ. 3). Τέλος, διευκρινίζεται ότι για τις ανάγκες της επιθεώρησης, με τον όρο «διευθύνων το δικαστήριο» νοείται το τριμελές συμβούλιο διεύθυνσης, όπου αυτό υπάρχει (παρ.4).

Άρθρο 5: Με την προτεινόμενη ρύθμιση αντιμετωπίζεται αποτελεσματικά το πρόβλημα των καθυστερήσεων στην εξόφληση των αποζημιώσεων νομικής βοήθειας, δεδομένης της συσσώρευσης οφειλών του «Ταμείου Χρηματοδοτήσεως Δικαστικών Κτιρίων» (ΤΑ.Χ.ΔΙ.Κ.) προς τους δικαιούχους για διάστημα πέραν της τριετίας. Συγκεκριμένα, εισάγεται ρύθμιση κατά την οποία, εντός μηνός από την έναρξη ισχύος του παρόντος, τα οφειλόμενα καθαρά ποσά, αφαιρουμένων των νόμιμων κρατήσεων, καταβάλλονται κατά ποσοστό ογδόντα τοις εκατό (80%) απευθείας με τραπεζικό έμβασμα στους τραπεζικούς λογαριασμούς των δικαιούχων δικηγόρων, όπως αναφέρονται στον πίνακα δικαιούχων και οφειλόμενων αποζημιώσεων που έχει αποστείλει η Ολομέλεια των Προέδρων Δικηγορικών Συλλόγων Ελλάδος προς το ΤΑ.Χ.ΔΙ.Κ.

Γιατί αποτελεί πρόβλημα;

Άρθρα 1-3: Γιατί εξαιτίας του μεγάλου αριθμού και του όγκου των διαδικαστικών εγγράφων της πολιτικής δίκης, ιδίως στους μεγάλους δικαστικούς σχηματισμούς, η διαχείριση τους απαιτεί ενίοτε δυσανάλογα μεγάλο χρονικό διάστημα και επιδρά στο δικαιοδοτικό έργο των δικαστών, γεγονός που οδηγεί στην καθυστέρηση απονομής δικαιοσύνης.

Άρθρο 4: Διότι με τις υφιστάμενες διατυπώσεις δημιουργήθηκαν προβλήματα και ερμηνευτικές δυσχέρειες στην εφαρμογή των σχετικών με την επιθεώρηση διατάξεων του ν. 4938/2022 (Α' 109).

Άρθρο 5: Λόγω της συσσώρευσης οφειλών του «Ταμείου Χρηματοδοτήσεως Δικαστικών Κτιρίων» (ΤΑ.Χ.ΔΙ.Κ.) προς τους δικαιούχους για διάστημα πέραν της τριετίας και της αδυναμίας εκκαθάρισής τους.

Ποιους φορείς ή πληθυσμιακές ομάδες αφορά;

Άρθρα 1-3: Αφορούν τις ενώσεις δικαστών, τους δικηγορικούς συλλόγους της χώρας, καθώς επίσης και όσους πολίτες προσλαμβάνουν την ιδιότητα του διάδικου στην πολιτική δίκη.

Άρθρο 4: Αφορά στους δικαστικούς λειτουργούς.

Άρθρο 5: Αφορά όσους δικηγόρους μετείχαν στο πρόγραμμα της νομικής βοήθειας.

Η αναγκαιότητα της αξιολογούμενης ρύθμισης

Το εν λόγω ζήτημα έχει αντιμετωπιστεί με νομοθετική ρύθμιση στο παρελθόν;

ΝΑΙ

Εάν ΝΑΙ, ποιο είναι το ισχύον νομικό πλαίσιο που ρυθμίζει το ζήτημα;

Άρθρο 4:

Παρ. 6 άρθρου 97 ν. 4938/2022 (Α' 109), παρ. 2 άρθρου 100 ν. 4938/2022, παρ. 1 άρθρου 102 ν. 4938/2022, άρθρο 129 ν. 4938/2022.

Γιατί δεν είναι δυνατό να αντιμετωπιστεί στο πλαίσιο της υφιστάμενης νομοθεσίας

i) με αλλαγή προεδρικού διατάγματος, υπουργικής απόφασης ή άλλης κανονιστικής πράξης;

Απαιτείται ψήφιση τυπικού νόμου. Το ισχύον νομοθετικό πλαίσιο δεν παρέχει εξουσιοδοτική διάταξη για την έκδοση προεδρικού διατάγματος, υπουργικής απόφασης ή άλλης κανονιστικής πράξης με αντικείμενο που εμπίπτει στα ρυθμιζόμενα με τις προτεινόμενες διατάξεις.

ii) με αλλαγή διοικητικής πρακτικής συμπεριλαμβανομένης της δυνατότητας νέας ερμηνευτικής προσέγγισης της υφιστάμενης νομοθεσίας;

Οι στόχοι που επιδιώκονται με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις δεν είναι δυνατόν να επιτευχθούν με αλλαγή διοικητικής πρακτικής, συμπεριλαμβανομένης της δυνατότητας νέας ερμηνευτικής προσέγγισης της υφιστάμενης νομοθεσίας.

iii) με διάθεση περισσότερων ανθρώπινων και υλικών πόρων;

Οι στόχοι που επιδιώκονται με την αξιολογούμενη ρύθμιση δεν είναι δυνατόν να επιτευχθούν με διάθεση περισσότερων ανθρώπινων και υλικών πόρων.

Στόχοι αξιολογούμενης ρύθμισης

Ποιοι είναι οι στόχοι της αξιολογούμενης ρύθμισης;

i) βραχυπρόθεσμοι:

Άρθρα 1-3: Η απομείωση του όγκου των διαδικαστικών εγγράφων της πολιτικής δίκης.

Άρθρο 5: Η άμεση ολοκλήρωση της διαδικασίας πληρωμής αποζημιώσεων δικηγόρων νομικής βοήθειας που προκύπτουν από ειδικά γραμμάτια που έχουν εκδοθεί από 1.1.2019 έως 31.12.2022.

ii) μακροπρόθεσμοι:

Άρθρο 4: Η αποτελεσματική εφαρμογή του θεσμού της αξιολόγησης.

Κατ' άρθρο ανάλυση αξιολογούμενης ρύθμισης

Σύνοψη στόχων κάθε άρθρου

Άρθρο Στόχος

65 Αντιμετωπίζεται το ζήτημα του όγκου και του αριθμού των διαδικαστικών και λοιπών εγγράφων της πολιτικής δίκης με την προσκόμιση σε ηλεκτρονική μορφή αντιγράφου του δικογράφου της αγωγής, των προτάσεων και της προσθήκης στην τακτική διαδικασία. Σημειώνεται ότι η εν λόγω προσκόμιση εγγράφων είναι απρόθεσμη. Πρόκειται για ατελή δικονομική διάταξη που δεν επιφέρει κύρωση, όπως το απαράδεκτο της προσκόμισης. Είναι επιβοηθητικής φύσεως και τα εν λόγω έγγραφα προσκομίζονται είτε ηλεκτρονικά είτε με φυσική παράδοση σε υλικό ψηφιακό φορέα.

66 Αντιμετωπίζεται το ζήτημα του όγκου και του αριθμού των διαδικαστικών και λοιπών εγγράφων της πολιτικής δίκης με την προσκόμιση σε ηλεκτρονική μορφή αντίγραφο του δικογράφου της αγωγής, του υπομνήματος και της προσθήκης στις μικροδιαφορές.

67 Αντιμετωπίζεται το ζήτημα του όγκου και του αριθμού των διαδικαστικών και λοιπών εγγράφων της πολιτικής δίκης με την προσκόμιση σε ηλεκτρονική μορφή αντιγράφου της προσβαλλόμενης απόφασης, των προσθέτων λόγων και της αντέφησης στα ένδικα μέσα και στις ανακοπές. Με τον τρόπο αυτό υποβοηθείται το έργο του δικάζοντος, εφόσον διαθέτει και επεξεργάζεται τα έγγραφα του φακέλου σε ηλεκτρονική μορφή και ως εκ τούτου επιταχύνεται η έκδοση απόφασης.

68 Με την προτεινόμενη ρύθμιση διορθώνονται παροράματα στον καθορισμό του χρονικού διαστήματος της θητείας των επιθεωρητών συμβούλων επικρατείας (παρ. 1), στο χρονικό διάστημα στο οποίο αφορά η επιθεώρηση που διενεργούν οι σύμβουλοι επικρατείας, αρεοπαγίτες και αντεισαγγελείς του Αρείου Πάγου (παρ. 2) και στο όργανο που είναι αρμόδιο να συντάξει την έκθεση απολογισμού του έργου του δικαστηρίου ή της εισαγγελίας (παρ. 3). Τέλος, διευκρινίζεται ότι για τις ανάγκες της επιθεώρησης, με τον όρο «διευθύνων το δικαστήριο» νοείται το τριμελές συμβούλιο διεύθυνσης, όπου αυτό υπάρχει (παρ.4).

69 Με την προτεινόμενη ρύθμιση αντιμετωπίζεται αποτελεσματικά το πρόβλημα των καθυστερήσεων στην εξόφληση των αποζημιώσεων νομικής βοήθειας, δεδομένης της συσσώρευσης οφειλών του «Ταμείου Χρηματοδοτήσεως Δικαστικών Κτιρίων» (ΤΑ.Χ.ΔΙ.Κ.) προς τους δικαιούχους για διάστημα πέραν της τριετίας. Συγκεκριμένα, εισάγεται ρύθμιση κατά την οποία, εντός μηνός από την έναρξη ισχύος του παρόντος, τα οφειλόμενα καθαρά ποσά, αφαιρουμένων των νόμιμων κρατήσεων, καταβάλλονται κατά ποσοστό ογδόντα τοις εκατό (80%) απευθείας με τραπεζικό έμβασμα στους τραπεζικούς λογαριασμούς των δικαιούχων δικηγόρων, όπως αναφέρονται στον πίνακα δικαιούχων και οφειλόμενων αποζημιώσεων που έχει αποστείλει η Ολομέλεια των Προέδρων Δικηγορικών Συλλόγων Ελλάδος προς το ΤΑ.Χ.ΔΙ.Κ.. Εφόσον δεν έχει ήδη εκδοθεί, το οικείο φορολογικό παραστατικό εκδίδεται κατά την είσπραξη του συνολικού ποσού της αποζημίωσης, δηλαδή μετά την εξόφληση αυτής και διαβιβάζεται με τα κατάλληλα μέσα στο ΤΑ.Χ.ΔΙ.Κ., προκειμένου να γίνει η απόδοση παρακρατούμενων φόρων, ασφαλιστικών εισφορών και πάσης φύσεως κρατήσεων. Προς διασφάλιση της νομιμότητας, το ΤΑ.Χ.ΔΙ.Κ., στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων του, προβαίνει εκ των υστέρων σε πλήρη κατασταλακτικό έλεγχο σχετικά με την προσήκουσα καταβολή των αποζημιώσεων, με βάση τον πίνακα, παράλληλα με τη διαδικασία ενταλματοποίησης και απόδοσης του υπόλοιπου είκοσι τοις εκατό (20%). Με την εν λόγω διαδικασία διασφαλίζονται το δημόσιο συμφέρον και η ίση μεταχείριση των δικαιούχων, καθώς θα υπάρξει ίδιας έκτασης έλεγχος, όπως ισχύει με τη συνήθη σήμερα διαδικασία, στο σύνολο των δικαιούχων. Διευκρινίζεται, τέλος, ότι οι υπάλληλοι του ΤΑ.Χ.ΔΙ.Κ. απαλλάσσονται πάσης σχετικής ευθύνης, που συναρτάται προς την εφαρμογή του παρόντος (ποινικής, δημοσιονομικής, αστικής, πειθαρχικής), εφόσον τηρηθούν οι όροι και οι προϋποθέσεις που τίθενται με την προτεινόμενη ρύθμιση.

Η «ταυτότητα» της αξιολογούμενης ρύθμισης
(Άρθρα 70-72)

Ποιο ζήτημα αντιμετωπίζει η αξιολογούμενη ρύθμιση;

Άρθρο 1: Τροποποιείται η περ. α' της παρ. 6 του άρθρου 22 του ν. 4354/2015 (Α' 176), προκειμένου το πεδίο εφαρμογής της ισχύουσας ρύθμισης να επεκταθεί ρητώς και στους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.) και τους εποπτευόμενους αυτών φορείς. Επιπλέον προβλέπεται ότι οι αποδοχές του καλλιτεχνικού προσωπικού των Ο.Τ.Α. και των εποπτευομένων νομικών προσώπων αυτών, των λοιπών νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου καθώς και των νομικών προσώπων ιδιωτικού δικαίου των φορέων γενικής κυβέρνησης, θα καθορίζονται εφεξής με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Πολιτισμού και Αθλητισμού, Εσωτερικών καθώς και του κατά περίπτωση συναρμόδιου Υπουργού, ενώ, περαιτέρω, προβλέπεται ότι με την ίδια απόφαση θα καθορίζονται οι ειδικότητες του καλλιτεχνικού προσωπικού που εμπίπτουν στο ρυθμιστικό πεδίο του εν λόγω άρθρου.

Η εν λόγω διάταξη κρίνεται αναγκαία, δεδομένης της ιδιαίτερης φύσεως του έργου που ασκεί το καλλιτεχνικό προσωπικό των ανωτέρω φορέων και προκειμένου να μην καταλείπεται αμφιβολία ότι και στους Ο.Τ.Α. και στους εποπτευόμενους φορείς τους, ο καθορισμός των αποδοχών του καλλιτεχνικού προσωπικού καθορίζεται με ειδική διαδικασία, η οποία λαμβάνει υπόψιν τις ιδιαιτερότητες της φύσης του επαγγέλματος, και ως εκ τούτου δεν ακολουθεί τον τρόπο καθορισμού αποδοχών λοιπού προσωπικού και δεν συνδέεται με εκπαιδευτικές βαθμίδες.

Άρθρο 2: Με την προτεινόμενη ρύθμιση αντιμετωπίζεται το ζήτημα της υπαγωγής ή μη στο π.δ. 85/2022 (Α' 232) των καλλιτεχνών που απασχολούνται με οποιαδήποτε σχέση εργασίας σε φορείς του δημόσιου τομέα. Η εν λόγω διάταξη αποτυπώνει την ιδιαίτερη φύση του έργου των καλλιτεχνών. Ειδικότερα, με την προτεινόμενη ρύθμιση προβλέπεται ότι η απασχόληση με οποιαδήποτε σχέση εργασίας καλλιτεχνών εξαιρείται από το π.δ. 85/2022, εφόσον αφορά σε παροχή αμιγώς καλλιτεχνικού έργου. Εξ αντιδιαστολής προκύπτει ότι στο π.δ. εμπίπτουν αντιθέτως οι θέσεις που είναι μη καλλιτεχνικές, μη συμπεριλαμβανομένων ούτε των προσλήψεων εκπαιδευτικών καλλιτεχνικών κλάδων σε όλες τις βαθμίδες εκπαίδευσης του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων, όπου ισχύει και εφαρμόζεται

διακριτό προσοντολόγιο. Με αυτόν τον τρόπο, η προτεινόμενη ρύθμιση επιβεβαιώνει επίσης ότι η εφαρμογή του π.δ. δεν συνεπάγεται την οποιαδήποτε μετατροπή θέσεων καλλιτεχνών κατηγορίας Τεχνολογικής Εκπαίδευσης σε θέσεις κατηγορίας Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης.

Άρθρο 3: Προβλέπεται ότι η ενίσχυση που λαμβάνουν οι δικαιούχοι βάσει του Μέτρου 22 «Έκτακτη προσωρινή στήριξη σε γεωργούς και ΜΜΕ που πλήττονται ιδιαίτερα από τις επιπτώσεις της ρωσικής εισβολής στην Ουκρανία», είναι αφορολόγητη, ακατάσχετη και ανεκχώρητη στα χέρια του Δημοσίου ή τρίτων, δεν συμψηφίζεται και δεν υπολογίζεται στα εισοδηματικά όρια για την καταβολή οποιασδήποτε παροχής κοινωνικού χαρακτήρα.

Γιατί αποτελεί πρόβλημα;

Άρθρο 1: Από την ισχύουσα διάταξη της περ. α' της παρ. 6 του άρθρου 22 του ν. 4354/2015 μπορεί να γεννηθεί αμφιβολία ως προς το ζήτημα των αποδοχών του καλλιτεχνικού προσωπικού των Ο.Τ.Α. και των εποπτευομένων νομικών προσώπων αυτών. Επίσης, κρίνεται αναγκαίο με την εν λόγω κοινή απόφαση να καθορίζονται και οι ειδικότητες του καλλιτεχνικού προσωπικού που εμπίπτουν στο ρυθμιστικό πεδίο της διάταξης.

Άρθρο 2: Με το π.δ. 85/2022 (Α' 232) ρυθμίστηκαν για πρώτη φορά τα προσόντα διορισμού καλλιτεχνικών ειδικοτήτων σε φορείς του Δημοσίου. Δεδομένου ότι έχουν ανακύψει ερμηνευτικά ζητήματα ως προς το πεδίο εφαρμογής του επί συγκεκριμένων καλλιτεχνικών ειδικοτήτων, κρίνεται αναγκαία η προτεινόμενη ρύθμιση, η οποία εναρμονίζεται και με την περ. η της παρ. 2 του άρθρου 2 του ν. 4765/2021 (Α' 6).

Άρθρο 3: Είναι αναγκαίο να εξασφαλισθεί ότι η ενίσχυση που λαμβάνουν οι δικαιούχοι του ως άνω Μέτρου 22, δυνάμει της υπ' αρ. 3148/18.11.2022 απόφασης του Υφυπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (Β' 5873), θα λειτουργήσει ως πραγματικό αντιστάθμισμα των συνεπειών που προκλήθηκαν από την κρίση στην Ουκρανία.

Ποιους φορείς ή πληθυσμιακές ομάδες αφορά;

Άρθρα 1 και 2: Το καλλιτεχνικό προσωπικό των Ο.Τ.Α. και των εποπτευομένων νομικών προσώπων αυτών, καθώς και των λοιπών νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου και νομικών προσώπων ιδιωτικού δικαίου φορέων γενικής κυβέρνησης. Άρθρο 3: Τους πληγέντες αγρότες.

Η αναγκαιότητα της αξιολογούμενης ρύθμισης

Το εν λόγω ζήτημα έχει αντιμετωπιστεί με νομοθετική ρύθμιση στο παρελθόν;

ΝΑΙ

Εάν ΝΑΙ, ποιο είναι το ισχύον νομικό πλαίσιο που ρυθμίζει το ζήτημα;

Η νυν ισχύουσα διάταξη της περ. α' της παρ. 6 του άρθρου 22 του ν. 4354/2015.

Γιατί δεν είναι δυνατό να αντιμετωπιστεί στο πλαίσιο της υφιστάμενης νομοθεσίας

i) με αλλαγή προεδρικού διατάγματος, υπουργικής απόφασης ή άλλης κανονιστικής πράξης; Απαιτείται ψήφιση τυπικού νόμου. Το ισχύον νομοθετικό πλαίσιο δεν παρέχει εξουσιοδοτική διάταξη για την έκδοση προεδρικού διατάγματος, υπουργικής απόφασης ή άλλης κανονιστικής πράξης με αντικείμενο που εμπίπτει στα ρυθμιζόμενα με τις προτεινόμενες διατάξεις.

ii) με αλλαγή διοικητικής πρακτικής συμπεριλαμβανομένης της δυνατότητας νέας ερμηνευτικής προσέγγισης της υφιστάμενης νομοθεσίας; Απαιτείται νομοθετική παρέμβαση. Οι στόχοι που επιδιώκονται με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις, δεν είναι δυνατόν να επιτευχθούν με αλλαγή διοικητικής πρακτικής, συμπεριλαμβανομένης της δυνατότητας νέας ερμηνευτικής προσέγγισης της υφιστάμενης νομοθεσίας.

iii) με διάθεση περισσότερων ανθρώπινων και υλικών πόρων;

Οι στόχοι που επιδιώκονται με την αξιολογούμενη ρύθμιση δεν είναι δυνατόν να επιτευχθούν με διάθεση περισσότερων ανθρώπινων και υλικών πόρων.

Στόχοι αξιολογούμενης ρύθμισης

Ποιοι είναι οι στόχοι της αξιολογούμενης ρύθμισης;

i) βραχυπρόθεσμοι:

Άρθρο 1: Ενιαία αντιμετώπιση των αποδοχών του καλλιτεχνικού προσωπικού και καθορισμός των ειδικοτήτων που εμπίπτουν στο πεδίο της διάταξης.

Άρθρο 2: Ρύθμιση ζητημάτων προσοντολογίου για τους καλλιτέχνες που απασχολούνται στο δημόσιο.

Άρθρα 3-4: Η πλήρης στήριξη πληγέντων αγροτών για τις ζημιές που υπέστησαν.

ii) μακροπρόθεσμοι:

Άρθρο 1: Όμοιοι με τους βραχυπρόθεσμους.

Άρθρα 3-4: Η στήριξη της αγροτικής ανάπτυξης και οικονομίας.

Κατ' άρθρο ανάλυση αξιολογούμενης ρύθμισης

Σύνοψη στόχων κάθε άρθρου

Άρθρο Στόχος

70 Η προτεινόμενη ρύθμιση αποσκοπεί στην ενιαία αντιμετώπιση των αποδοχών του καλλιτεχνικού προσωπικού των Ο.Τ.Α. και εποπτευομένων νομικών προσώπων, των λοιπών ν.π.δ.δ. και των ν.π.ι.δ. της γενικής κυβέρνησης, καθώς και στον καθορισμό των ειδικοτήτων που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της διάταξης.

71 Με την προτεινόμενη ρύθμιση προβλέπεται ότι η απασχόληση με οποιαδήποτε σχέση εργασίας καλλιτεχνών σε φορείς του δημόσιου τομέα εξαιρείται από το π.δ. 85/2022 (Α' 232), εφόσον αφορά σε παροχή αμιγώς καλλιτεχνικού έργου, μη συμπεριλαμβανομένων ούτε των προσλήψεων εκπαιδευτικών καλλιτεχνικών κλάδων σε όλες τις βαθμίδες εκπαίδευσης του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων, όπου ισχύει και εφαρμόζεται διακριτό προσοντολόγιο. Εξ αντιδιαστολής προκύπτει ότι στο προεδρικό διάταγμα εμπίπτουν οι θέσεις προσωπικού που είναι μη καλλιτεχνικής φύσης. Με αυτόν τον τρόπο, η προτεινόμενη ρύθμιση επιβεβαιώνει επίσης ότι η εφαρμογή του ανωτέρω προεδρικού διατάγματος δεν συνεπάγεται την οποιαδήποτε μετατροπή θέσεων καλλιτεχνών κατηγορίας Τεχνολογικής Εκπαίδευσης σε θέσεις κατηγορίας Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης.

72 Με το προτεινόμενο άρθρο διασφαλίζεται ότι η χορηγούμενη ενίσχυση δυνάμει της υπ' αρ. 3148/18.11.2022 απόφασης του Υφυπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, για τη στήριξη του αγροτικού τομέα, ενόψει των συνεπειών που προκλήθηκαν, διεθνώς, από την κρίση στην Ουκρανία, θα καταλήξει προς όφελος των πραγματικών δικαιούχων, οι οποίοι και έχουν πληγεί από την ανωτέρω διαμορφωθείσα κατάσταση. Προς τον σκοπό αυτό προβλέπεται το αφορολόγητο, ανεκχώρητο και ακατάσχετο της ανωτέρω ενίσχυσης.

Taxheaven © 2023

